

Απόφαση ΕΠΑ: 23/2015

Αρ. Φακέλου 11.17.013.16

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2008 ΚΑΙ 2014

Καταγγελία της εταιρείας Micro Stores Ltd εναντίον της εταιρείας Α/Φοι Λανίτη

Λτδ

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:

κα. Λουκία Χριστοδούλου,	Πρόεδρος
κα. Ελένη Καραολή,	Μέλος
κ. Χρίστος Τσίγκης,	Μέλος
κ. Ανδρέας Καρύδης,	Μέλος
κ. Χάρης Παστελλής,	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 22 Ιουλίου 2015

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αντικείμενο της υπό εξέταση καταγγελίας αποτελεί η καταγγελία που υποβλήθηκε στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής: «η Επιτροπή») από την εταιρεία MICRO STORES LTD (στο εξής η «MICRO STORES») εναντίον της Α/ΦΟΙ ΛΑΝΙΤΗ ΛΤΔ (Lanitis Bros Ltd) (στο εξής: η «ΛΑΝΙΤΗΣ») για πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(β) του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου 13(1)/2008 ως έχει τροποποιηθεί με το Νόμο αρ. 41(Ι)/2014 (στο εξής: ο «Νόμος») αναφορικά με την άρνηση της ΛΑΝΙΤΗΣ να προμηθεύσει την MICRO STORES με φρέσκο αγελαδινό γάλα, καθώς και τα υπόλοιπα της προϊόντα όπως αναψυκτικά συμπεριλαμβανομένης της coca cola, φυσικό μεταλλικό νερό, τσάι και καφέ, αθλητικά ποτά, ενεργειακά ποτά, χυμούς, τα προϊόντα μάρκας ΦΑΓΕ καθώς και τα προϊόντα της γαλακτοβιομηχανίας ΠΙΤΤΑΣ.

1. Ιστορικό Διαδικασίας

Στις 15 Ιουλίου 2013, η MICRO STORES υπέβαλε στην Επιτροπή καταγγελία εναντίον της εταιρείας LANITHΣ για παράβαση του Νόμου.

Στις 25 Ιουλίου 2013, η Επιτροπή σε συνεδρία της, αφού μελέτησε το περιεχόμενο της καταγγελίας, διαπίστωσε ότι αυτή δεν περιείχε όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα του Νόμου, αλλά ούτε και ικανοποιητικές πληροφορίες, οι οποίες θα της επέτρεπαν να προχωρήσει σε αποδοχή της καταγγελίας. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε να δώσει οδηγίες προς την Υπηρεσία για αποστολή σχετικής επιστολής στην καταγγέλλουσα με την οποία να ζητά ζητείται η υποβολή περισσότερων στοιχείων ή/και διευκρινήσεων επί της καταγγελίας της.

Στις 5 Αυγούστου 2013, η Υπηρεσία απέστειλε επιστολή στη βάση της πιο πάνω απόφασης της Επιτροπής, με την οποία ζητούσε από την MICRO STORES να υποβάλει τα εν λόγω στοιχεία. Η MICRO STORES υπέβαλε τις επιπρόσθετες πληροφορίες με επιστολή της ημερομηνίας 26 Αυγούστου 2013.

Η Επιτροπή στη συνεδρία της στις 19 Σεπτεμβρίου 2013, αφού εξέτασε το περιεχόμενο της επιστολής της MICRO STORES ημερομηνίας 26 Αυγούστου 2013, αποφάσισε ομόφωνα ότι οι πληροφορίες και τα στοιχεία που είχαν σταλεί ήταν ικανοποιητικά για την εξέταση της υποβληθείσας καταγγελίας και έδωσε οδηγίες προς την Υπηρεσία να διεξάγει προκαταρκτική έρευνα αναφορικά με την πιθανολογούμενη παράβαση που περιέχεται στην καταγγελία και να υποβάλει σχετικό σημείωμα.

Η Υπηρεσία ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής και αφού διεξήγαγε τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα της καταγγελίας, στις 26/5/2015 υπέβαλε σημείωμα προς την Επιτροπή αναφορικά με τα ευρήματα της έρευνά της.

Ακολούθως, η Επιτροπή στη συνεδρία της ημερομηνίας 28/5/2015 αφού εξέτασε το σημείωμα της Υπηρεσίας ημερομηνίας 26/5/2015 σε συνάρτηση με το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι δεν έχει στοιχειοθετηθεί παράβαση του άρθρου 6(1)(β) του Νόμου από μέρος της εταιρείας LANITHΣ. Η Επιτροπή αποφάσισε παράλληλα να κοινοποιήσει στην καταγγέλλουσα το προκαταρκτικό της συμπέρασμα, δίδοντας της χρονικό περιθώριο (21 ημερών) να θέσει εγγράφως τυχόν απόψεις και θέσεις της επί τούτου.

Η Επιτροπή κοινοποίησε τα προκαταρκτικά της συμπεράσματά στην καταγγέλλουσα εταιρεία με σχετική επιστολή ημερομηνίας 25/6/2015, δίδοντας της τη δυνατότητα να

θέσει εγγράφως τις απόψεις της εντός είκοσι μιας (21) ημερών από την ημερομηνία της επιστολής.

Η εταιρεία MICRO STORES απέστειλε τις θέσεις και / ή σχόλια και / ή παρατηρήσεις στις 13/7/2015.

Η Επιτροπή συνεκτιμώντας τα γεγονότα που συνθέτουν την υπό αναφορά καταγγελία, επικέντρωσε την προσοχή της στα ακόλουθα:

2. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

MICRO STORES (ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΑ)

Η εταιρεία MICRO STORES δραστηριοποιείται στον κλάδο του λιανικού εμπορίου με τη λειτουργία εκπτώτικων καταστημάτων / discount stores που φέρουν την επωνυμία «Micro Discount». Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλλε η εν λόγω εταιρεία, τα Micro Discount όπως και άλλα εκπτώτικα καταστήματα προσφέρουν στον καταναλωτή επώνυμα προϊόντα σε φθηνότερες τιμές τα οποία εξασφαλίζουν είτε με δικές τους εισαγωγές είτε μέσω εταιρειών που εισάγουν τα συγκεκριμένα επώνυμα προϊόντα.

ΛΑΝΙΤΗΣ (ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗ)

Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ αποτελεί εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και μόνος εγγεγραμμένος μέτοχος της ΛΑΝΙΤΗΣ είναι η CC Beverages Holdings II B.V. (Netherlands). Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ αποτελεί μέλος του ομίλου εταιρειών Coca Cola Hellenic.

Η ΛΑΝΙΤΗΣ δραστηριοποιείται στον τομέα της παραγωγής, πώλησης και διανομής μιας μεγάλης γκάμας μη αλκοολούχων ποτών, μεταξύ των οποίων και των τεσσάρων επωνυμιών, ήτοι τις Coca-Cola, Coca-Cola Light, Fanta και Sprite. Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ πωλεί επίσης μια μεγάλη γκάμα μη ανθρακούχων αναψυκτικών (π.χ. έτοιμο τσάι, χυμούς), γαλακτοκομικών προϊόντων (όπως γάλα και τυροκομικά προϊόντα), έτοιμων καφέδων και φυσικού μεταλλικού νερού.

3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Αντικείμενο της υπό εξέταση καταγγελίας αποτελεί η καταγγελία που υποβλήθηκε στην Επιτροπή από την εταιρεία MICRO STORES εναντίον της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗ για πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(β) του Νόμου αναφορικά με την

άρνηση της ΛΑΝΙΤΗΣ να προμηθεύσει την MICRO STORES με φρέσκο αγελαδινό γάλα, καθώς και τα υπόλοιπα της προϊόντα όπως αναψυκτικά συμπεριλαμβανομένης της coca cola, φυσικό μεταλλικό νερό, τσάι και καφέ, αθλητικά ποτά, ενεργειακά ποτά, χυμούς, τα προϊόντα μάρκας ΦΑΓΕ καθώς και τα προϊόντα της γαλακτοβιομηχανίας ΠΙΤΤΑΣ.

Συγκεκριμένα, στο περιεχόμενο της καταγγελίας αναφέρεται ότι στις 21 Μαΐου 2013 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ των αντιπροσώπων της MICRO STORES και της ΛΑΝΙΤΗΣ κατά την οποία συζητήθηκε πιθανή συνεργασία μεταξύ τους. Ακολούθησε γραπτή και τηλεφωνική επικοινωνία με την οποία η MICRO STORES ζητούσε τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας με την ΛΑΝΙΤΗΣ, κυρίως όσον αφορά την προμήθεια φρέσκου αγελαδινού γάλακτος.

Στις 11 Ιουλίου 2013, ο διευθυντής της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ στην Κύπρο σε επιστολή που απέστειλε στην MICRO STORES, σημείωσε αυτολεξεί ότι: *«Δυστυχώς η Εταιρεία μας αφού εξέτασε όλα τα εμπορικά δεδομένα και τις άλλες δεσμεύσεις της αποφάσισε ότι την παρούσα χρονική στιγμή δεν υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας με την εταιρεία σας».*

Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ όπως ισχυρίστηκε η MICRO STORES προμηθεύει με φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα και με τα υπόλοιπα προϊόντα της όλες ανεξαιρέτως τις υπεραγορές της Κύπρου. Επιπρόσθετα, η MICRO STORES σημειώνει ότι η ΛΑΝΙΤΗΣ προμηθεύει καθημερινά περίπτερα και φούρνους και γενικότερα προμηθεύει διάφορες επιχειρήσεις που απέχουν 50 μέτρα από τα δικά της καταστήματα.

Ιδιαίτερα η MICRO STORES υποστηρίζει ότι το γάλα αποτελεί αναγκαίο προϊόν για όλη την οικογένεια και ειδικότερα τα παιδιά και από τη στιγμή που ο πελάτης των καταστημάτων Micro Discount δεν θα βρίσκει ένα από τα δύο φρέσκα παστεριωμένα αγελαδινά γάλατα που υπάρχουν στην Κύπρο, ήτοι Χαραλαμπίδης Κρίστης και Λανίτης, και ειδικότερα ένας πελάτης που είναι συνηθισμένος με το γάλα Λανίτη, τότε θα ψωνίσει από αλλού και δεν θα επιστρέψει στα καταστήματα Micro Discount. Σύμφωνα με την MICRO STORES, δεν πρόκειται ο πελάτης που προτιμά το γάλα Λανίτη να αγοράσει όλα τα άλλα προϊόντα από τα καταστήματα Micro Discount και να πάει σε άλλη υπεραγορά ή φούρνο για να προμηθευτεί το γάλα Λανίτη, αλλά θα πάει εκεί που θα αγοράσει όλα τα προϊόντα τα οποία χρειάζεται μαζί.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία MICRO STORES στην αρχική της καταγγελία επικαλέστηκε ότι οι πράξεις και/ή οι παραλείψεις της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ συνιστούσαν παράβαση του άρθρου 6(1) και 6(2) του Νόμου, χωρίς όμως να διευκρινίζει στο τύπο των καταχρηστικών συμπεριφορών αλλά ούτε να δίδει στοιχεία αναφορικά με την οικονομική της εξάρτηση έναντι της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Υπηρεσία κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης, στις 21/10/2013 ζήτησε διευκρινίσεις από τον δικηγόρο της εταιρείας MICRO STORES, ο οποίος σε απαντητική του επιστολή ημερομηνίας 13/11/2013, ανέφερε ότι *«Η καταγγελία βασίζεται στο άρθρο 6(1)(β) της σχετικής νομοθεσίας»*.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η υπό διερεύνηση καταγγελία σύμφωνα και με όσα ισχυρίστηκε η MICRO STORES κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης, αφορά την άρνηση της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ να προμηθεύει με τα προϊόντα της τις υπεραγορές Micro Discount κατά παράβαση του άρθρου 6 (1)(β) του Νόμου.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

4.1. MICRO STORES

Η Επιτροπή σημείωσε ότι η εταιρεία MICRO STORES δραστηριοποιείται στον κλάδο του λιανικού εμπορίου από τον Ιούλιο του 2013. Έχει λειτουργήσει ήδη συνολικά πέντε καταστήματα Micro Discount, συγκεκριμένα στις 13 Ιουλίου 2013 λειτούργησε τα δύο πρώτα καταστήματα Micro Discount στη Λάρνακα και Ορμήδεια, ενώ στις 2 Αυγούστου 2013 και 30 Αυγούστου 2013 λειτούργησε αντίστοιχα στη Ξυλοφάγου και στην περιοχή Ακρόπολης στη Λάρνακα το τρίτο και τέταρτο της κατάστημα. Το πέμπτο κατάστημα λειτούργησε στο Παλιομέτοχο. Σημειώνεται ότι στόχος της MICRO STORES, όπως η ίδια έχει αναφέρει, είναι να καλύψει όλες τις πόλεις της Κύπρου με καταστήματα Micro Discount, σε συνδυασμό με υπεραγορές μέχρι το καλοκαίρι του 2014.

Η MICRO STORES ανέφερε χαρακτηριστικά ότι τα Micro Discount είναι καταστήματα τα οποία προσφέρουν στον καταναλωτή είδη υπεραγοράς και συγκεκριμένα πωλούν πέραν των 1000 επώνυμων προϊόντων σε φθηνότερες τιμές, εφόσον η καταγγέλλουσα τα αγοράζει από παράλληλο εμπόριο και με δικές της εισαγωγές.

Αναφέρει επίσης ότι, τα επώνυμα προϊόντα που διατίθενται μέσω των καταστημάτων της είναι φθηνότερα από τις μεγάλες υπεραγορές. {...} *

Σύμφωνα με την ίδια, η MICRO STORES επιχειρεί να λειτουργεί τόσο ως υπεραγορά, όσο ως εκπτωτικό κατάστημα¹. Συνήθως τα εκπτωτικά καταστήματα / discounters (π.χ. Lidl, Smart, Plus) διαθέτουν προϊόντα επώνυμα σε φθηνότερες τιμές τα οποία εξασφαλίζουν ή με δικές τους εισαγωγές ή μέσω εταιρειών που εισάγουν τα συγκεκριμένα επώνυμα προϊόντα. Η MICRO STORES αυτή τη στιγμή ως η ίδια διατείνεται, εκτός από τις δικές της εισαγωγές, αγοράζει προϊόντα μέσω παράλληλου εμπορίου, όπως για παράδειγμα {...}.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η MICRO STORES θεωρεί ως ανταγωνιστές της, οποιαδήποτε υποστατικά πωλούν παρόμοια προϊόντα. Όπως επίσης ανέφερε κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης, τα περίπτερα και τα αρτοποιεία μπορούν να διαθέσουν πέραν των 500 κωδικών σε διάφορα είδη, μεγέθη, χρωματισμούς, προϊόντα τα οποία διαθέτουν και οι υπεραγορές.

4.2. ΛΑΝΙΤΗΣ

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ δραστηριοποιείται στην αγορά προμήθειας φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος, γαλακτοκομικών προϊόντων και στην αγορά προμήθειας μη αλκοολούχων ποτών.

Συγκεκριμένα, η ΛΑΝΙΤΗΣ εμπορεύεται διάφορα προϊόντα μεταξύ των οποίων: Λανίτης Φρέσκο Γάλα (Παστεριωμένο, ελαφρύ και άπαχο), Λανίτης Φρέσκο Γάλα με Χαμηλή Λακτόζη, Λανίτης Φρέσκο Γάλα Calcium Plus, Γάλα με γεύσεις (Λανίτης Φάγε Junior & Λανίτης Γάλα Kiddo), Pittas Γιαούρτια, Pittas Τυριά, Λανίτης Κρέμα Γάλακτος, Pittas Βούτυρο, Pittas Sour Cream, Coca Cola (regular, light, zero), Fanta (orange, zero, lemon), Schweppes(soda, tonic, bitter lemon), Illy Issymo, Nestea, Εμφιαλωμένο νερό (Kykkos, Avra, Avra Bloom, Avra Carbo), Energy drink (Monster), Χυμοί Φρούτων (Lanitis, Lanitis Extra, Lanitis Fun, Lanitis Lemon Juice), Νέκταρ (Lanitis, Lanitis Fun), Φρουτοποτά (Lanitis, Lanitis Fun), Squashes (Lanitis Squash).

Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ έχει επίσης συνάψει συμφωνίες διανομής προϊόντων με την εταιρεία ΦΑΓΕ για την εισαγωγή, διανομή και πώληση γαλακτοκομικών προϊόντων)

---

* Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στη συνέχεια καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο {...}.

¹ Η Επιτροπή σημειώνει ότι παρόλο που η καταγγέλλουσα θεωρεί ότι μπορεί να λειτουργήσει και σαν υπεραγορά, σε σχετική επιστολή της προς τη ΛΑΝΙΤΗ ημερομηνίας 27/5/2013, σημείωσε ότι τα καταστήματα Micro Discount είναι μικρά καταστήματα με εμβαδό 600τ.μ. με 1500τ.μ. και το κωδικολόγιο των καταστημάτων κατά συνέπεια είναι μικρό.

και με την εταιρεία ΠΙΤΤΑΣ για τη διανομή και πώληση διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων με την επωνυμία “Pittas”² στην Κύπρο.

Ακόμα, παρατηρείται ότι στον τομέα του φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ δραστηριοποιείται με τους δύο τρόπους που καταγράφονται αμέσως πιο κάτω:

(α) Μέσω άμεσων πωλήσεων σε πελάτες «ex van» όπου οι πωλητές της ΛΑΝΙΤΗΣ επισκέπτονται πελάτες και διανέμουν σε αυτούς απ’ ευθείας τα προϊόντα της. {...}.

(β) Μέσω έμμεσων πωλήσεων διαμέσου αντιπροσώπων. {...}.

Στον τομέα των μη αλκοολούχων ποτών η ΛΑΝΙΤΗΣ δραστηριοποιείται στις ακόλουθες κατηγορίες: αναψυκτικά, χυμοί, νερά, ισοτονικά και ενεργειακά ποτά, έτοιμο καφέ καθώς και έτοιμο τσάι.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ θεωρεί ως ανταγωνιστές της ανά κατηγορία προϊόντος τις πιο κάτω εταιρείες:

(α) την εταιρεία Charalambides & Christies Dairies Ltd (στο εξής η «ΧΑΡΑΜΠΙΔΗΣ & ΚΡΙΣΤΗΣ») σε ότι αφορά τα ακόλουθα προϊόντα: Φρέσκο Παστεριωμένο Γάλα, Φρέσκο Γάλα Ελαφρύ, Φρέσκο Γάλα Άπαχο, Φρέσκο Γάλα χωρίς Λακτόζη, Φρέσκο Γάλα με Ασβέστιο, Αιγινό Γάλα, Πρόβειο Γάλα, Γάλα BIO/ORGANIC, Γάλα με Γεύσεις, Γιαούρτια, Τυριά, Κρέμα Γάλακτος, Άλλα Γαλακτοκομικά Προϊόντα,

(β) την εταιρεία A & P (Andreou & Paraskevaides) Enterprises Ltd (στο εξής η «A&P») σε ότι αφορά τα ακόλουθα προϊόντα: Μαύρο Αεριούχο (π.χ. Coca Cola, Coca Cola light), Άσπρο Αεριούχο (π.χ. Sprite, Diet Sprite), Πορτοκάλι και λοιπά Αεριούχα και το εμφιαλωμένο νερό

(γ) την εταιρεία L. Zotiades Trading & Consulting Ltd (στο εξής η «Zotiades») σε ότι αφορά τον έτοιμο καφέ,

(δ) την εταιρεία ΚΕΟ Public Company Ltd (στο εξής η «ΚΕΟ») σε ότι αφορά εμφιαλωμένο Νερό,

(στ) την εταιρεία Laiko Cosmo Trading Ltd (στο εξής η «Cosmos») σε ότι αφορά τα Energy Drinks,

(η) την εταιρεία ΚΕΑΝ Soft Drinks Ltd (στο εξής η «ΚΕΑΝ») σε ότι αφορά τα ακόλουθα προϊόντα: Χυμοί Φρούτων, Νέκταρ, Φρουτοποτά, Squashes.

---

² Προϊόντα των εταιρειών Pittas Diaries Ltd και Pittas Dairy Industries Ltd

5. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Για σκοπούς αξιολόγησης της παρούσας υπόθεση και των κανόνων ανταγωνισμών, έχει αναλυθεί στο πλαίσιο της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας η σχετική αγορά προϊόντων. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχετική ανακοίνωσή της, αναφορικά με τον καθορισμό της σχετικής αγοράς σημειώνει: «*Με τον ορισμό της αγοράς προσδιορίζονται τα όρια εντός των οποίων ασκείται ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων. Βασικός στόχος του είναι ο συστηματικός εντοπισμός των περιορισμών τους οποίους υφίσταται ο ανταγωνισμός στον οποίο υπόκεινται οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Ο ορισμός μιας αγοράς, τόσο όσον αφορά τα προϊόντα όσο και τη γεωγραφική διάστασή της, έχει ως στόχο τον προσδιορισμό των πραγματικών ανταγωνιστών, οι οποίοι είναι σε θέση να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και να τις εμποδίσουν να ενεργούν ανεξάρτητα από τις πιέσεις που επιβάλλει ο πραγματικός ανταγωνισμός.*»³

Στην παρούσα υπόθεση ως έχει ήδη επισημανθεί ανωτέρω, η εταιρεία LANITHΣ δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής, εμφιάλωσης, εισαγωγής και διανομής μη αλκοολούχων ποτών και γαλακτοκομικών προϊόντων, ενώ η MICRO STORES δραστηριοποιείται στον κλάδο του λιανικού εμπορίου με τη λειτουργία εκπαιδευτικών καταστημάτων / discount stores υπό την επωνυμία «Micro Discount».

5.1. Χονδρική προμήθεια μη αλκοολούχων ποτών

Σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσιών:

Η Επιτροπή για σκοπούς ορισμού της αγοράς άντλησε καθοδήγηση από σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς και άλλων ομόλογων εθνικών αρχών ανταγωνισμού. Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στη σχετική ανακοίνωσή της ορίζει ότι η σχετική αγορά, για σκοπούς εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού, περιλαμβάνει: «*όλα τα προϊόντα ή/και τις υπηρεσίες που είναι δυνατό να εναλλάσσονται, ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται.*»⁴

Η ομόλογη Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού, στην απόφαση της με αριθ. 207/III/2002 έχει εξετάσει την αγορά των μη αλκοολούχων ποτών σημειώνοντας ότι η ευρύτερη αγορά των μη οινόπνευματων ποτών περιλαμβάνει ένα φάσμα προϊόντων, όπως αεριούχα και μη αναψυκτικά, χυμούς φρούτων, εμφιαλωμένα νερά,

³ Βλ.Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού 97/C 372/03.

⁴ Βλ.Ανακοίνωση Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, ΕΕ C 372 της 3.12.1997.

καφέ, τσάι και γάλα. Τα αεριούχα αναψυκτικά χαρακτηρίζονται από τη γλυκιά, ζαχαρώδη γεύση τους, την αναβράζουσα σύσταση τους (περιέχουν διοξείδιο του άνθρακος) και οι καταναλωτές τα επιλέγουν, κυρίως, για την απάλειψη του αισθήματος της δίψας. Επίσης, σημειώνεται ότι, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού σε προηγούμενη απόφαση της με αριθ. ΕΑ 33/1996, σημείωσε ότι τα αεριούχα αναψυκτικά αποτελούν διακεκριμένη αγορά προϊόντος σε σχέση με τους φυσικούς χυμούς.

Στην υπό αναφορά απόφαση της, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού σημείωσε ότι η εν γένει αγορά των αεριούχων αναψυκτικών διακρίνεται σε δύο επιμέρους σχετικές αγορές προϊόντων, αυτή των αεριούχων αναψυκτικών τύπου cola και αυτή των λοιπών αεριούχων αναψυκτικών (πορτοκαλάδες, τύπου lemon-lime, mixers κλπ.). Τα αναψυκτικά τύπου cola δεν είναι πλήρως εναλλάξιμα στη συνείδηση των καταναλωτών με τα αεριούχα αναψυκτικά λοιπών τύπων, αφού ανταποκρίνονται σε διαφορετικές γευστικές ανάγκες των καταναλωτών και υπερβαίνουν ως προϊόντα σε εμβέλεια τα κοινά αναψυκτικά (πορτοκαλάδες, λεμονάδες), ιδιαίτερα στις σύγχρονες καταναλωτικές συμπεριφορές, καθώς είναι συνήθης πλέον η χρήση τους ως συνοδευτικά γεύματος κατά τρόπο παρόμοιο (όχι όμως και εναλλάξιμο) με τα ελαφρά αλκοολούχα ποτά (μπύρα/κρασί). Επισημαίνεται ακόμα ότι, παράγοντες όπως οι τάσεις της αγοράς αναψυκτικών τύπου cola, η διαφοροποίηση στην εμπορική πολιτική, στην τιμολόγηση και στις διαφημιστικές δαπάνες, καθώς και η αύξηση της ζήτησης για αναψυκτικά του τύπου αυτού εις βάρος αναψυκτικών άλλων τύπων, καταδεικνύουν ότι τα αναψυκτικά τύπου cola ακολουθούν αυτόνομη πορεία ως προϊόντα που αντιμετωπίζονται ως τέτοια στη συνείδηση των καταναλωτών.

Στην υπό αναφορά απόφαση αναφέρεται ακόμα ότι από τη σχετική αγορά των λοιπών αεριούχων αναψυκτικών εξαιρούνται τα προϊόντα mixers, δηλαδή tonic water και σόδα, αφού αυτά δεν αποτελούν ευχερή εναλλακτικά προϊόντα με τα λοιπά αεριούχα (πορτοκαλάδα, λεμονίτα και τύπου lemon lime). Τα εν λόγω προϊόντα χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές για διαφορετική χρήση από αυτή των προϊόντων κορεσμού του αισθήματος της δίψας και κυρίως για ανάμιξη των οινοπνευματωδών ποτών ή μετά το φαγητό.

Κατά συνέπεια, στην υπό αναφορά απόφαση η ομόλογη Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού κατέληξε ότι, η αγορά των αναψυκτικών εν γένει διακρίνεται σε δύο κύριες κατηγορίες, στην κρύα και τη ζεστή αγορά. Η κρύα αγορά περιλαμβάνει τα προϊόντα που διατίθενται μέσω των ψυγείων άμεσα προς κατανάλωση από τελικά σημεία πώλησης (περίπτερα, καταστήματα ψιλικών, γαλακτοπωλεία, καφεενεία,

κυλικεία, καντίνες κλπ). Η δε ζεστή αγορά αφορά κυρίως τις πωλήσεις προς σουπερ-μάρκετ και παντοπωλεία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην απόφαση της για την πράξη συγκέντρωση των εταιρειών SUNTORY/GLAXOSMITHKLINE⁵ σχετικά με την παραγωγή, διανομή και πώληση μη αλκοολούχων ποτών στο λιανικό εμπόριο, αναφέρει ότι τα μη αλκοολούχα ποτά είναι δυνατό να διαχωριστούν γενικά σε ανθρακούχα ποτά (carbonated soft drinks) και μη ανθρακούχα ποτά (non-carbonated soft drinks). Επίσης, όπως σημειώνεται στην εν λόγω απόφαση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε προηγούμενες αποφάσεις της, διαχώρισε τα ανθρακούχα ποτά τύπου cola από τα υπόλοιπα ανθρακούχα ποτά. Συγκεκριμένα, η έρευνα αγοράς έδειξε ότι «cola-flavoured» και «non-cola-flavoured» ανθρακούχα ποτά μπορούν να αποτελέσουν ξεχωριστές αγορές, εφόσον μία αύξηση της τάξης του 5-10% στην τιμή του προϊόντος, δεν θα επηρεάσει τη ζήτηση των καταναλωτών και η ζήτηση για «non-cola-flavoured» ανθρακούχα ποτά δεν θα μετατραπεί σε ζήτηση για «cola-flavoured» ανθρακούχα ποτά.

Στην ίδια απόφαση SUNTORY/GLAXOSMITHKLINE, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέτασε κατά πόσον τα «energy drinks» αποτελούν ξεχωριστή αγορά από αυτή των ανθρακούχων ποτών ή των μη αλκοολούχων ποτών, καθώς επίσης κατά πόσον αποτελούν ξεχωριστή αγορά σε σχέση με τα αθλητικά ποτά «sport drinks». Ιδιαίτερα σημειώνει ότι, σε σχέση με το κατά πόσον τα «energy drinks» και «sport drinks» αποτελούν ξεχωριστή αγορά από αυτή των «non-cola-flavoured» ανθρακούχων ποτών (carbonated soft drinks) ή της γενικότερης αγοράς των ανθρακούχων ποτών (carbonated soft drinks), η έρευνα αγοράς ήταν ασαφής. Ενώ κάποιοι καταναλωτές και ανταγωνιστές αναγνωρίζουν τα εν λόγω προϊόντα ως ξεχωριστά λόγω παραγόντων όπως, στοχευόμενη ομάδα καταναλωτών (π.χ. νέους), σκοπούμενης χρήσης (εφόσον τα εν λόγω προϊόντα συνήθως προσφέρουν πλεονεκτήματα πέραν της ενυδάτωσης), format (energy drinks tend to be sold as single serve or in impulse packs) και τιμής (εφόσον τα εν λόγω προϊόντα είναι πιο ακριβά), άλλοι θεωρούν ότι αυτές οι διαφορές δεν είναι σημαντικές.

Όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ ενεργειακών και αθλητικών ποτών, από τη μία η έρευνα αγοράς όπως καταγράφεται στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

---

⁵ Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.7057 - SUNTORY/GLAXOSMITHKLINE (RIBENA & LUCOZADE SOFT DRINKS BUSINESS).

στην πράξη συγκέντρωσης των εταιρειών SUNTORY/ GLAXOSMITHKLINE⁶, κατέδειξε ότι δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο προϊόντων από την άποψη των καταναλωτικών συνηθειών, τιμών ανά λίτρο ή στοχευόμενη ομάδα καταναλωτών, αλλά από την άλλη ότι οι καταναλωτές είναι απίθανο να αλλάξουν προτιμήσεις, δεδομένου ότι τα ενεργειακά και τα αθλητικά ποτά προσφέρουν διαφορετικά οφέλη στους καταναλωτές (δηλαδή τα ενεργειακά ποτά προορίζονται για ώθηση ενέργειας, ενώ τα αθλητικά ποτά προορίζονται για αντικατάσταση των υγρών που χάνονται κατά τη διάρκεια της άσκησης). Επίσης, από την πλευρά της προσφοράς, η έρευνα αγοράς έδειξε ότι η αλλαγή παραγωγής μεταξύ ανθρακούχων ποτών είναι εφικτή, αλλά μπορεί να απαιτεί επενδύσεις σε κεφάλαια για αλλαγή των μεγεθών των δοχείων ή επένδυση στην τεχνολογία παστερίωσης εάν χρησιμοποιούνται συντηρητικά. Επίσης, μια μετάβαση από τα μη ανθρακούχα σε ανθρακούχα ποτά θα απαιτούσε επιπλέον σημαντικές επενδύσεις σε εξοπλισμό ενανθράκωσης καθώς και αλλαγές σε συνταγές και επισημάνσεις.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην απόφαση της στην πράξη συγκέντρωσης των εταιρειών NESTLE/ SAN PELLEGRINO⁷ διαχώρισε την αγορά σε (α) εμφιαλωμένο νερό και (β) αναψυκτικά (soft drinks), σχολιάζοντας ότι τα αναψυκτικά μπορούν να οριστούν ως ξεχωριστή αγορά όχι μόνο από το εμφιαλωμένο νερό, αλλά και από άλλα προϊόντα όπως οι χυμοί, λόγω τιμής, χαρακτηριστικών και του σκοπού χρήσης τους. Επιπρόσθετα σχολιάζει ότι τα ανθρακούχα αναψυκτικά τύπου cola (cola flavoured carbonated soft drinks) μπορούν να αποτελέσουν ξεχωριστή αγορά από αυτή της γενικής αγοράς των αναψυκτικών.

Ομοίως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για σκοπούς εξέτασης προτεινόμενης συναλλαγής στην απόφαση της πράξης συγκέντρωσης των εταιρειών REFRESCO GROUP/ PRIDE FOODS⁸, σχετικά με την παραγωγή και εμφιάλωση μη ανθρακούχων ποτών (non-carbonated soft drinks) προχώρησε σε έρευνα αγοράς, η οποία επιβεβαίωσε ότι τα αεριούχα αναψυκτικά (carbonated soft drinks) και τα μη αεριούχα αναψυκτικά (non-carbonated soft drinks) ανήκουν σε διαφορετικές αγορές, τόσο από πλευράς ζήτησης (διαφορές στις τιμές, τη γεύση, τη στοχευόμενη ομάδα καταναλωτών και την τελική χρήση) όσο και από πλευράς προσφοράς (αεριούχα αναψυκτικά τείνουν να παράγονται μη ασηπτικά, δεν εμφιαλώνονται σε χάρτινα κουτιά και τείνουν να χρησιμοποιούν διαφορετικές γραμμές εμφιάλωσης από χυμούς).

⁶ Σημειώνεται ότι στην υπόθεση συγκέντρωσης SUNTORY/ GLAXOSMITHKLINE, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά το θέμα των ενεργειακών ποτών άφησε τον ορισμό της αγοράς προϊόντων ανοικτό.

⁷ Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Case No IV/M.1065 -NESTLE/ SAN PELLEGRINO.

⁸ Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.6924 - REFRESCO GROUP/ PRIDE FOODS.

Όσον αφορά τα διάφορα είδη μη αεριούχων αναψυκτικών (non-carbonated soft drinks), σημειώνεται ότι η έρευνα αγοράς που πραγματοποιήθηκε στην απόφαση της πράξης συγκέντρωσης των εταιρειών REFRESCO GROUP/ PRIDE FOODS, καταδεικνύει σαφέστατα ότι το νερό και το έτοιμο για κατανάλωση τσάι (ready to drink tea) ανήκουν σε διαφορετικές αγορές. Από την πλευρά της προσφοράς, το νερό εμφιαλώνεται σε διαφορετικές γραμμές παραγωγής σε σχέση με άλλα μη ανθρακούχα ποτά (non-carbonated soft drinks), με μικρότερο μέγεθος καπακιού, παρόμοιο με αυτό των ανθρακούχων ποτών (carbonated soft drinks). Επιπρόσθετα, οι παραγωγοί τόνισαν ότι το έτοιμο για κατανάλωση τσάι (ready to drink tea) χρειάζεται ασηπτική γέμιση, ενώ αντίθετα το νερό χρειάζεται μη ασηπτική γέμιση. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην εν λόγω εξέταση κατάληξε ότι για σκοπούς εξέτασης της υπόθεσης, το νερό και το έτοιμο προς κατανάλωση τσάι ανήκουν σε διαφορετικές αγορές.

Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην απόφαση της, αναφορικά με τις πράξεις συγκέντρωσης των εταιρειών ΔΕΛΤΑ και ΜΕΒΓΑΛ⁹, όρισε την αγορά του έτοιμου καφέ με γάλα, ως ξεχωριστή διακριτή αγορά.

Σε ότι αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντων, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι στα πλαίσια της δέουσας προκαταρκτικής της έρευνας έτυχαν διερεύνησης οι συνθήκες που διέπουν την Κυπριακή αγορά και διαπιστώθηκε ότι υπάρχει πληθώρα προϊόντων σε κάθε κατηγορία, ορισμένα εκ των οποίων είναι κυπριακής παραγωγής και άλλα εισαγόμενα.

Αναφορικά με τις εισαγωγές προϊόντων εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Επιτροπή διαπιστώνει την ύπαρξη περιορισμών που τίθενται από το Τμήμα Τελωνείων και συγκεκριμένα απαγορεύσεις κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων προερχόμενα από τρίτες χώρες (μη κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης) που προορίζονται για ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση:

(α) Εμπορεύματα που φορτώνονται ή έχουν προέλευση από χώρες στις οποίες έχει επιβληθεί απαγόρευση (embargo) από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και από την Ευρωπαϊκή Ένωση π.χ. το Ιράκ, η Λιβερία, η Σιέρα Λεόνε, η Σομαλία και το Σουδάν κ.ά.. Αρμόδια αρχή για την επιβολή της εν λόγω απαγόρευσης αποτελεί το Υπουργείο Εξωτερικών.

---

⁹ Απόφαση ΕΠΑ 18/2011 «Κοινοποίηση πράξης συγκέντρωσης μεταξύ των εταιρειών ΔΕΛΤΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ και ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ-ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.».

(β) Εμπορεύματα που δεν φέρουν τη σήμανση «CE» δηλαδή τη μοναδική σήμανση συμμόρφωσης που δείχνει ότι το προϊόν συμμορφώνεται με την κοινοτική νομοθεσία εναρμόνισης. Με τη σήμανση αυτή δηλώνεται ότι το προϊόν συμμορφώνεται προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας εναρμόνισης, η οποία προβλέπει την επίθεση της σήμανσης/ακρωνυμίου «CE». Αρμόδια αρχή για την επιβολή της εν λόγω απαγόρευσης αποτελεί η Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Στη βάση των όσων προαναφέρθηκαν αλλά και των ιδιαιτεροτήτων της παρούσας υπόθεσης, η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η σχετική αγορά προϊόντων ορίζεται ως η χονδρική προμήθεια μη αλκοολούχων ποτών η οποία διακρίνεται στις ακόλουθες επιμέρους αγορές: (α) Μη αεριούχων ποτών (χυμοί φρούτων / νέκταρ / φρουτοποτά κλπ), (β) Αεριούχων ποτών τύπου cola, (γ) Λοιπών αεριούχων ποτών, (δ) Energy drinks, (ε) Έτοιμου καφέ, (ζ) Έτοιμου τσάι, και (η) Εμφιαλωμένου νερού.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 αναφορικά με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπή δεν σχολίασε οτιδήποτε σε σχέση με τον καθορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος, ήτοι τη χονδρική προμήθεια μη αλκοολούχων ποτών και ούτε διαφώνησε με την ως άνω προκαταρκτική κατάληξη της Επιτροπής ούτε υπέβαλε θέσεις και δεδομένα που να καταρρίπτουν τα συμπεράσματά της. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ορίζει την σχετική αγορά προϊόντος ως την χονδρική προμήθεια μη αλκοολούχων ποτών η οποία διακρίνεται στις ακόλουθες επιμέρους αγορές:

- Μη αεριούχων ποτών (χυμοί φρούτων / νέκταρ / φρουτοποτά κλπ).
- Αεριούχων ποτών τύπου cola.
- Λοιπών αεριούχων ποτών.
- Energy drinks.
- Έτοιμου καφέ.
- Έτοιμου τσάι.
- Εμφιαλωμένου νερού.

Σχετική γεωγραφική αγορά:

Σε ότι αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά, η Επιτροπή σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη σχετική ανακοίνωσή¹⁰ της ορίζει ότι: «η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά».

Όσον αφορά το γεωγραφικό προσδιορισμό των σχετικών αγορών για τα αεριούχα ποτά, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού στην Απόφαση της αριθ. 207/III/2002, όρισε ότι η ελληνική επικράτεια μπορεί να θεωρηθεί ενιαία αγορά, αφού το μεταφορικό κόστος των προϊόντων δεν είναι απαγορευτικό για τις μεγάλες τουλάχιστον επιχειρήσεις και τα αναψυκτικά αποτελούν προϊόντα με μεγάλες δυνατότητες αποθήκευσης.

Επιπρόσθετα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε απόφαση της επί της υπόθεσης SUNTORY/ GLAXOSMITHKLINE, επισήμανε ότι σύμφωνα με προηγούμενες πρακτικές της, η αγορά για την παραγωγή και την προμήθεια μη αλκοολούχων ποτών σε «off-trade» και «on-trade» καταναλωτές κρίθηκε ως εθνική, υπό το φως των διαφοροποιημένων προτιμήσεων των καταναλωτών μεταξύ των χωρών, της σημαντικότητας των εθνικών σημάτων (national brands), του μάρκετινγκ και των διαφημιστικών δαπανών καθώς επίσης του κόστους μεταφοράς σε σχετικές τιμές της τελικής αξίας του προϊόντος.

Επισημαίνεται ακόμα ότι, στη βάση της έρευνας αγοράς που πραγματοποιήθηκε στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί της υπόθεσης SUNTORY/GLAXOSMITHKLINE, η αγορά της παροχής επώνυμων ανθρακούχων ποτών (carbonated soft drinks) και επώνυμων ενεργειακών και αθλητικών ποτών, κρίθηκε ως εθνική, αφού λήφθηκε υπόψη ότι (i) οι προσφορές ήταν εθνικής εμβέλειας, (ii) οι προτιμήσεις ανάλογα της επωνυμίας διαφέρουν μεταξύ των χωρών ΕΟΧ, (iii) οι τιμές φάνηκε να διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών και εξαρτώνται από πληθώρα παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων μακροοικονομικών δεικτών όπως ο πληθωρισμός, το διαθέσιμο εισόδημα και τα επιτόκια και (iv) οι εθνικές δυνάμεις πωλήσεων αποτελούν προαπαιτούμενο για την χώρα όπου οι λιανοπωλητές έχουν καταστήματα.

---

¹⁰ Ανακοίνωση Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, ΕΕ C 372 της 3.12.1997.

Όσον αφορά τη γεωγραφική αγορά όπως καθορίστηκε στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υπόθεση NESTLE/ SAN PELLEGRINO ¹¹ επισημάνθηκε ότι για σκοπούς εξέτασης των σχετικών αγορών (α) «*bottled mineral water*» και (β) «*soft drinks*», η γεωγραφική αγορά είναι εθνική.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στην προκειμένη περίπτωση, η χονδρική προμήθεια μη αλκοολούχων ποτών από τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη κυπριακή αγορά γίνεται υπό επαρκώς ομοιογενείς όρους ανταγωνισμού, σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία λόγω και του νησιωτικού της χαρακτήρα δύναται να διακριθεί από άλλες αγορές.

Στη βάση των όσων προαναφέρθηκαν αλλά και των δεδομένων της παρούσας καταγγελίας, η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η γεωγραφική αγορά της πιο πάνω σχετικής αγοράς προϊόντων ορίζεται ως το σύνολο της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 αναφορικά με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπή δεν σχολίασε οτιδήποτε σε σχέση με τον καθορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς και ούτε διαφώνησε με την ως άνω κατάληξη της Επιτροπής αλλά και ούτε υπέβαλε θέσεις και δεδομένα που να καταρρίπτουν τα συμπεράσματά τους. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ορίζει ως σχετική γεωγραφική αγορά την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας

5.2. Χονδρική προμήθεια φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων

Σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσιών:

Σε ότι αφορά την παρασκευή γαλακτοκομικών προϊόντων, επισημαίνεται ότι σε σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα, ελέχθη ότι η εν λόγω αγορά δύναται να διακριθεί ως ξεχωριστή αγορά¹² και να διαχωριστεί αναλόγως του παραγόμενου προϊόντος, δηλαδή των τυριών και των γιαουρτιών, του φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος κ.ά.

Επίσης η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να σημειώσει ότι το φρέσκο παστεριωμένο γάλα ανήκει στην ευρύτερη κατηγορία των γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την παρασκευή διαφόρων γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως το γιαούρτι και τα τυριά.

¹¹ Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Case No IV/M.1065 -NESTLE/ SAN PELLEGRINO.

¹² Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Υπόθεση COMP/M.5046– *Friesland Foods/Campina*, 17/12/2008, rec. 141.

Επίσης διαφαίνεται ότι υφίστανται διάφορα είδη φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος το οποίο διαχωρίζεται σε διάφορους τύπους, ανάλογα με τη γεύση, ενίσχυση, επεξεργασία, μέθοδο εκτροφής και παραγωγής, ζωικής προέλευσης, σύνθεσης, συντήρησης, συσκευασίας και σύστασης. διάφορα κριτήρια ως ακολούθως:

Την ευρύτερη αγορά του λευκού γάλακτος αποτελούν το φρέσκο λευκό παστεριωμένο γάλα από αγελαδινό γάλα, το φρέσκο λευκό παστεριωμένο γάλα από αιγινό γάλα, το λευκό γάλα υψηλής παστερίωσης (HP), το UHT που έχει μεγάλη διάρκεια ζωής, το εβαπορέ και το ζαχαρούχο, καθώς και το γάλα σκόνη.¹³

Για το φρέσκο παστεριωμένο γάλα υπάρχει πρότυπο βάσει του οποίου καθίσταται υποχρεωτική η πώληση του εντός συγκεκριμένων ημερών από την ημερομηνία παστερίωσης του.¹⁴ Λόγω της περιορισμένης χρονικής διάρκειας κατανάλωσης του φρέσκου παστεριωμένου λευκού γάλακτος και της γεωγραφικής θέσης της Κύπρου, η εισαγωγή του εν λόγω προϊόντος είναι περιορισμένη και η κατανάλωση που υπάρχει είναι κυρίως από εγχώρια παραγωγή από τις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου.¹⁵ Το φρέσκο παστεριωμένο γάλα είναι αυτό που έχει επεξεργαστεί σε 71,7 °C για 15 δευτερόλεπτα. Έχει διάρκεια ζωής τρεις έως πέντε ημέρες (στο ψυγείο).

Τα υπόλοιπα είδη, είναι είτε υψηλής παστερίωσης, είτε μακράς διάρκειας (UHT). Τα γάλατα αυτά, εκτίθενται σε θερμοκρασίες 140 - 145 C για 3-5 δευτερόλεπτα. Για παράδειγμα, το γάλα U.H.T. παράγεται από νωπό γάλα, το οποίο έχει υποστεί θερμική επεξεργασία περίπου στους 135 C για 1 τουλάχιστον δευτερόλεπτο, ώστε να καταστραφούν όλοι οι μικροοργανισμοί. Τα γάλατα μακράς διάρκειας προορίζονται να καταναλωθούν έπειτα από μήνες ή και χρόνο.

Το γάλα μακράς διάρκειας, μπορεί να είναι είτε κανονικό (διατηρεί το λίπος, την πρωτεΐνη και τα ολικά στερεά του φρέσκου) είτε συμπυκνωμένο, όπου ανάλογα με το βαθμός συμπύκνωσης, (δηλαδή αφαίρεσης μέρους του νερού), τα στοιχεία του διαφέρουν.

Το ζαχαρούχο γάλα, είναι προϊόν συμπύκνωσης, στο οποίο έχει προστεθεί ξηρή ζάχαρη ή σιρόπι ζάχαρης, πριν την θερμική επεξεργασία ή μετά την συμπύκνωση, αντίστοιχα. Η θερμοκρασία επεξεργασίας κυμαίνεται, ανάλογα με το είδος της

---

¹³ ibit

¹⁴ <http://www.agrotypos.gr/index.asp?mod=articles&id=85374>

¹⁵ Τμήμα Γεωργίας – Διαχωριστική Αρχή Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2013, *Ανάλυση Υφιστάμενης Κατάστασης*»

μεθόδου που ακολουθείται και φτάνει τους 145 C. Το γάλα αυτό έχει διάρκεια από 1 έως 1.5 έτος.¹⁶

Από τα πιο πάνω διαφαίνεται ότι το φρέσκο παστεριωμένο γάλα διακρίνεται από άλλους τύπους γάλακτος από τη μέθοδο θερμικής επεξεργασίας, που ακολουθείται, ανάλογα με την επιδιωκόμενη διάρκεια ζωής. Όσο μεγαλύτερη είναι η θερμική επεξεργασία, τόσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια ζωής, αλλά και η διαφοροποίηση στη γεύση και επίσης έχει συγκεκριμένη διάρκεια συντήρησης εντός ψυγείου.

Το φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα δύναται να διακριθεί στις επιμέρους αγορές του λευκού και του αρωματισμένου ή/και σοκολατούχου, καθώς τα δύο προϊόντα διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τα χαρακτηριστικά και κυρίως ως προς τη διατροφική τους αξία, ενόψει του ότι το λευκό γάλα αποτελεί βασικό είδος διατροφής μεγάλης διατροφικής αξίας.

Σε αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει επίσης παρατηρηθεί να γίνεται διαχωρισμός στα διάφορα γαλακτούχα ροφήματα με βάση τις γεύσεις όπως απλό γάλα, σοκολατούχο, φρουτώδη και buttermilk. Περαιτέρω, οι κατηγοριοποιήσεις γίνονται και με βάση τα ροφήματα υγιεινής διατροφής τα οποία έχουν λιγότερες θερμίδες και περιορισμένη περίοδο κατανάλωσης.¹⁷

Το φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα διατίθεται στην αγορά ως ολόπαχο, ελαφρύ και άπαχο, καθώς επίσης και εμπλουτισμένο με ασβέστιο ή χωρίς λακτόζη.

Το ολόπαχο, ελαφρύ και άπαχο φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα διατίθεται στην ίδια τιμή στον καταναλωτή. Η μόνη διαφορά μεταξύ αυτών των ειδών γάλακτος είναι στη λιπο-περιεκτικότητα.

Το Calcium Plus απευθύνεται σε καταναλωτές που έχουν την ανάγκη επιπρόσθετου ασβεστίου στη διατροφή τους. Το Delact, απευθύνεται σε καταναλωτές που έχουν ευαισθησία στη λακτόζη. Και τα δύο αυτά προϊόντα καλύπτουν ειδικές διατροφικές ανάγκες, είναι προϊόντα προστιθέμενης αξίας λόγω των επιπρόσθετων υλικών που περιέχουν και διατίθενται σε υψηλότερες συνήθως τιμές από το ολόπαχο, ελαφρύ και άπαχο γάλα.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η περιεκτικότητα λίπους στο φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα δύναται να καθιστά το κάθε είδος εναλλάξιμο με το άλλο, για παράδειγμα, όταν ο καταναλωτής δεν βρει να αγοράσει φρέσκο γάλα με 0% λίπος, ενδεχόμενα θα αγοράσει με 1% λίπος. Επίσης, όπως έχει προαναφερθεί, η τιμή του

---

¹⁶ *ibid*

¹⁷ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Friesland Coberco/Nutricia (COMP/M.2399), [2001] OJ C018, 22/01/2002.

κάθε είδους φρέσκου γάλακτος βάσει λιποπεριεκτικότητας δεν διαφοροποιείται. Αντίθετα, ο καταναλωτής δύσκολα θα αντικαταστήσει το φρέσκο παστεριωμένο γάλα με εβαπορέ ή με ζαχαρούχο, αφού η χρήση των δύο αυτών ειδών λευκού γάλακτος θεωρείται διαφορετική από αυτή του φρέσκου γάλακτος καθώς συνήθως αυτά χρησιμοποιούνται για την παρασκευή γλυκών και επιπρόσθετα, η τιμή τους διαφέρει σε μεγάλο βαθμό.

Σε σχέση με τα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω, η Επιτροπή σημειώνει ότι για σκοπούς εξέτασης της παρούσας υπόθεσης δεν κρίνει αναγκαίο το διαχωρισμό της αγοράς του φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος σε σχέση με το αν αυτό απευθύνεται σε άτομα με ειδικές διατροφικές ανάγκες, όπως είναι το Calcium Plus και το Delact.

Έχοντας υπόψη όλα όσα εξετάστηκαν ανωτέρω, η Επιτροπή ανατρέχει στην απόφαση της με αρ. 59/2010¹⁸, όπου σημειώθηκε ότι το αγελαδινό γάλα δεν θεωρείται ότι μπορεί να υποκατασταθεί, από το αιγοπρόβειο ή το πρόβειο γάλα, λόγω της ιδιαιτερότητας της γεύσης του και των φυσικών του ιδιοτήτων, σημειώνοντας ότι ο τρόπος επεξεργασίας του, διαφέρει από τον τρόπο επεξεργασίας του αιγοπρόβειου ή πρόβειου γάλακτος.¹⁹ Συνακόλουθα, η Επιτροπή καταλήγει ότι το φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα δεν δύναται να υποκατασταθεί με το αιγινό ή πρόβειο, εφόσον και τα δύο αυτά είδη γάλακτος, διαφέρουν μεταξύ τους.

Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα γαλακτοκομικά προϊόντα όπως το γιαούρτι και τα τυριά, η Επιτροπή δεν κρίνει απαραίτητο το διαχωρισμό μεταξύ αγελαδινών, πρόβειων και αιγινών, καθότι δεν διαφοροποιούνται με οποιοδήποτε τρόπο τα αποτελέσματα της έρευνας της παρούσας υπόθεσης. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης, ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε υποθέσεις της, διαχώρισε τα γαλακτοκομικά προϊόντα σε δύο μεγάλες κατηγορίες: τα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα μακράς διάρκειας.²⁰ Παράλληλα, προχώρησε και ανέφερε ότι η ευρύτερη αγορά φρέσκων γαλακτοκομικών προϊόντων διαιρείται σε επιμέρους αγορές φρέσκου γάλακτος, φρέσκου βουτυρογάλακτος, γιαουρτιού, γιαουρτιού προστιθέμενης αξίας, κρέμας γάλακτος και κουάρκ.²¹ Η αγορά μακράς διάρκειας γαλακτοκομικών προϊόντων διαιρείται αντίστοιχα σε περαιτέρω αγορές, όπως μακράς διάρκειας γάλακτος, κρέμας

---

¹⁸ Απόφαση ΕΠΑ 59/2010 «Καταγγελία και αίτημα για τη λήψη προσωρινών μέτρων της εταιρείας R.A. Vougiouklakis Ltd εναντίον του Παγκύπριου Οργανισμού Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ)».

¹⁹ Η δυνατότητα αυτής της διάκρισης γίνεται αποδεκτή και στην Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Υπόθεση COMP/M.4344, Lactalis/Nestle JV (II), παρ. 15.

²⁰ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Υπόθεση COMP/M.6119 - Arla/Hansa, παρ. 20· COMP/M.6348 - Arla Foods / Allgauland, παρ. 14.

²¹ *Ibid*, Arla Foods / Allgauland, παρ. 12-21.

γάλακτος κ.ά., ενώ οι αγορές του τυριού και του βουτύρου είναι ξεχωριστές αγορές, οι οποίες επίσης μπορεί να διακρίνονται σε άλλες υποαγορές.²²

Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην απόφασή της για την υπόθεση ARLA FOODS / EXPRESS DAIRIES²³ σημείωσε ότι η έρευνα αγοράς επιβεβαίωσε τις απόψεις των μερών που υποστήριζαν ότι το γάλα με γεύσεις αποτελεί ξεχωριστή αγορά η οποία δύναται να διαχωριστεί περαιτέρω και ως φρέσκο γάλα με γεύσεις και γάλα με γεύσεις μακράς διάρκειας. Το γάλα με γεύσεις είναι ένα μείγμα προϊόντων γάλακτος και κάποιο άλλο ποτό, π.χ. χυμού φρούτων και διαχωρίζεται ανάλογα με τη γεύση που προστίθεται σε αυτό. Επίσης, το φρέσκο γάλα με γεύση διαφέρει από το μακράς διάρκειας γάλα με γεύση τόσο από πλευράς ζήτησης όσο και από πλευράς προσφοράς.

Η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να αναφερθεί επίσης στην απόφαση της με 50/2011²⁴, όπου λαμβάνοντας υπόψη αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, άλλων Εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού και προηγούμενων δικών της αποφάσεων, όρισε ως σχετικές αγορές της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης της ακόλουθες: 1) παραγωγής και διάθεσης νωπού αγελαδινού γάλακτος, 2) παραγωγής και εμπορίας φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού λευκού γάλακτος, 3) παραγωγής/εισαγωγής και εμπορίας σοκολατούχου γάλακτος, 4) παραγωγής/εισαγωγής και εμπορίας λευκού γιαουρτιού, 5) παραγωγής/εισαγωγής και εμπορίας λειτουργικού γιαουρτιού, 6) παραγωγής/εισαγωγής και εμπορίας φρουτογιαουρτιού, 7) παραγωγής/εισαγωγής και εμπορίας κατεψυγμένων λαχανικών, 8) παραγωγής/εισαγωγής και εμπορίας καταψυγμένης ζύμης 9) εισαγωγής και εμπορίας μαργαρίνης/βουτύρου και 10) παραγωγής/εισαγωγής και εμπορίας (i) χαλουμιού, (ii) κεφαλοτυριού, (iii) φέτας, (iv) αναρής.

Η Επιτροπή τέλος, προτού καταλήξει στον ορισμό της αγοράς, κρίνει σκόπιμο να αναφερθεί σε περιορισμούς όσον αφορά τις εισαγωγές, που θέτει το Τμήμα Τελωνείου κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων προερχόμενων από τρίτες χώρες που προορίζονται για ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση. Συγκεκριμένα όσον αφορά τα τρόφιμα, συσκευασμένα ή μη, υπάρχουν οι εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να τηρούνται από τις εταιρείες που επιθυμούν να εισάγουν εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας προϊόντα: (α) Υγειονομικό πιστοποιητικό από την αρμόδια αρχή της χώρας

²² *Ibid*, παρ. 22-29.

²³ Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M.3130 - ARLA FOODS / EXPRESS DAIRIES.

²⁴ Απόφαση ΕΠΑ 50/2011 «Κοινοποίηση συγκέντρωσης αναφορικά με την εξαγορά μέρους του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Vivartia (Cyprus) Ltd από τις εταιρείες Senataria Enterprises Ltd και Coralport Enterprises Ltd, μέσω της εταιρείας Kaliacal Enterprises Ltd».

προέλευσης και (β) Έλεγχος από το Υγειονομείο και από άλλες Υπηρεσίες ανάλογα με το προϊόν. Σημειώνεται ότι και για τις δύο περιπτώσεις, σχετική αρμόδια αρχή αποτελούν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες.

Στη βάση των όσων προαναφέρθηκαν αλλά και των δεδομένων της παρούσας καταγγελίας, η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η σχετική αγορά προϊόντων ορίζεται ως η χονδρική προμήθεια παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων²⁵ η οποία διακρίνεται στις ακόλουθες επιμέρους αγορές: (α) Φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος. (β) Γάλα με γεύσεις, (γ) Γιαουρτιού, (δ) Τυριού, και (ε) Κρέμας γάλακτος.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 αναφορικά με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπή για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος, δήλωσε ότι το γάλα σοκολάτας, τα γαλακτοκομικά προϊόντα και το φρέσκο παστεριωμένο γάλα αποτελούν διακριτά προϊόντα, συμφωνώντας ουσιαστικά με την ως άνω προκαταρκτική κατάληξη της Επιτροπής. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ορίζει την σχετική αγορά προϊόντος ως την χονδρική προμήθεια παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων η οποία διακρίνεται στις ακόλουθες επιμέρους αγορές:

- Φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος.
- Γάλα με γεύσεις.
- Γιαουρτιού.
- Τυριού.
- Κρέμας γάλακτος.

Σχετική γεωγραφική αγορά:

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στη σχετική ανακοίνωσή της²⁶ ορίζει ότι «η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά».

²⁵ Τα γαλακτοκομικά προϊόντα αφορούν όλα τα είδη επεξεργασίας και από όλες τις ζωικές προελεύσεις.

²⁶ Ανακοίνωση Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, ΕΕ C 372 της 3.12.1997.

Όσον αφορά τον καθορισμό της γεωγραφικής αγοράς, η Επιτροπή στην απόφαση της 50/2011²⁷, έκρινε ότι ο τελικός ορισμός της γεωγραφικής αγοράς και για τις δέκα σχετικές αγορές προϊόντος/υπηρεσιών ήταν η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού η διανομή των προϊόντων υπό τις ίδιες συνθήκες κάλυπτε όλες τις επαρχίες της Κύπρου και έδινε επιλογή στον καταναλωτή να αγοράσει τα προϊόντα αυτά σε όλη την Κύπρο από διάφορους τόπους λιανικής πώλησης.

Σημειώνεται ότι στην προκειμένη περίπτωση, η χονδρική προμήθεια φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων από τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη κυπριακή αγορά γίνεται υπό επαρκώς ομοιογενείς όρους ανταγωνισμού, σε όλη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία και λόγω του νησιωτικού της χαρακτήρα δύναται να διακριθεί από άλλες αγορές.

Στη βάση των όσων προαναφέρθηκαν αλλά και των δεδομένων της παρούσας καταγγελίας, η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η γεωγραφική αγορά της πιο πάνω σχετικής αγοράς προϊόντων είναι όλη η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 αναφορικά με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπή δεν σχολίασε οτιδήποτε σε σχέση με τον καθορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς και ούτε διαφώνησε με την ως άνω κατάληξη της Επιτροπής αλλά και ούτε υπέβαλε θέσεις και δεδομένα που να καταρρίπτουν τα συμπεράσματά τους. Συνακόλουθα η Επιτροπή ορίζει ως σχετική γεωγραφική αγορά την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας

6. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

6.1.Υπαρξη «έννομου συμφέροντος»

Η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με σχετική νομοθεσία απαιτείται η ύπαρξη έννομου συμφέροντος για τη νομιμοποίηση προσώπου να προβεί σε καταγγελία, δυνάμει του άρθρου 35 του Νόμου, το οποίο ορίζει ότι:

35.(1)Σε καταγγελία παραβάσεων των διατάξεων των άρθρων 3 και/ή 6 του παρόντος Νόμου και/ ή των Άρθρων 101 ΣΛΕΕ και/ ή 102 ΣΛΕΕ, δικαιούται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο προς τούτου συμφέρον.

---

²⁷ Απόφαση ΕΠΑ 50/2011 «Κοινοποίηση συγκέντρωσης αναφορικά με την εξαγορά μέρους του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Vivartia (Cyprus) Ltd από τις εταιρείες Senataria Enterprises Ltd και Coralport Enterprises Ltd, μέσω της εταιρείας Kaliacal Enterprises Ltd».

(2) Έννομο συμφέρον έχει αυτός που δύναται να αποδείξει ότι υπέστη ή υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή ότι τίθεται ή υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να τεθεί σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση, ως άμεσο αποτέλεσμα της παράβασης.

Στην προκειμένη περίπτωση το έννομο συμφέρον προς υποβολή της καταγγελίας από την εταιρεία MICRO STORES συνίσταται στον ισχυρισμό της ότι η άρνηση της LANITHΣ για προμήθεια φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος οδηγεί σε απώλεια πελατών, οι οποίοι αγοράζουν το συγκεκριμένο προϊόν και οι οποίοι θα αποταθούν σε άλλη επιχείρηση για εξεύρεση του συγκεκριμένου προϊόντος.

Σημειώνεται ότι η άρνηση προμήθειας προς την MICRO STORES τόσο του φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος αλλά και των υπολοίπων προϊόντων που προμηθεύει την αγορά η LANITHΣ σε λιανικό επίπεδο, ενδεχόμενα να παρακωλύει την επιχειρηματική δραστηριότητα και ανάπτυξη της επιχείρησης της MICRO STORES με επακόλουθο την πιθανότητα να υποστεί οικονομική ζημία ή να τεθεί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό.

Με βάση τα πιο πάνω, η εταιρεία MICRO STORES θεωρείται ότι έχει έννομο συμφέρον να υποβάλει την παρούσα καταγγελία.

6.2. Η έννοια επιχείρηση

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στο άρθρο 2 του Νόμου, ο όρος επιχείρηση «περιλαμβάνει, κάθε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του.»

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής «ΔΕΕ») στην υπόθεση *Commission v Italy*²⁸, οικονομική δραστηριότητα ορίζεται ως η «κάθε δραστηριότητα η οποία συνίσταται στην προσφορά αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών».

Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρεία LANITHΣ που αποτελεί μέλος του Ομίλου Coca-Cola Hellenic, δραστηριοποιείται στον τομέα παραγωγής, εμφιάλωσης, εισαγωγής και διανομής μη αλκοολούχων ποτών και γαλακτοκομικών προϊόντων.

Η εταιρεία LANITHΣ έχει ένα μεγάλο δίκτυο πωλήσεων και συγκεκριμένα πωλεί τα προϊόντα της σε καταστήματα λιανικής πώλησης όπως υπεραγορές, συνοικιακά καταστήματα, φρουταρίες, σε καταστήματα άμεσης κατανάλωσης όπως περίπτερα,

---

²⁸ Υπόθεση C-118/85 *Commission v Italy* ([1987] ECR, I-02599.

φούρνοι, εστιατόρια, καφετέριες, ξενοδοχεία και σε αντιπροσώπους / χονδρέμπορους.

Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εταιρεία LANITHΣ είναι νομικό πρόσωπο που ασκεί εμπορικής φύσεως δραστηριότητες και ως εκ τούτου αποτελεί επιχείρηση σύμφωνα με την ερμηνεία που δίνεται στο Νόμο.

6.3. Καταχρηστικά εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(β) του Νόμου.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι νομική βάση για την κατ' ισχυρισμό καταχρηστική συμπεριφορά της LANITHΣ σύμφωνα με την MICRO STORES, αποτελεί το άρθρο 6(1)(β) του Νόμου και υπό το πρίσμα αυτό ακριβώς εξετάζεται η κατ' ισχυρισμό άρνηση της LANITHΣ να προμηθεύσει την MICRO STORES με την γκάμα των προϊόντων που εμπορεύεται.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 6(1)(β) του Νόμου ορίζει αυτολεξεί τα κάτωθι:

«6.-(1) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα –

[..]

(β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών

[...]

Ως εκ των ανωτέρω η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να εξετάσει (α) αν και κατά πόσο η εταιρεία LANITHΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση στις επιμέρους αγορές των προϊόντων που εμπορεύεται και (β) σε περίπτωση που αποδειχθεί η εκ μέρους της LANITHΣ κατοχή δεσπόζουσας θέσης η εξέταση του ζητήματος της ενδεχόμενης καταχρηστικής εκμετάλλευσης της δεσπόζουσας θέσης της.

6.3.1. Κατοχή δεσπόζουσας θέσης

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 2 του Νόμου «δεσπόζουσα θέση», αναφορικά με επιχείρηση, περιλαμβάνει τη θέση οικονομικής δύναμης που απολαμβάνει η επιχείρηση, που την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές.

Βασικό στοιχείο της έννοιας της δεσπόζουσας θέσης αποτελεί η ύπαρξη οικονομικής ισχύος, η οποία παρέχει στη δεσπόζουσα επιχείρηση ευχέρεια ανεξάρτητης συμπεριφοράς, την αποδεσμεύει δηλαδή από τους περιορισμούς που υπάρχουν σε μια ανταγωνιστική αγορά.

Ως εκ τούτου, βάσει της κρατούσας στην νομολογία άποψης, η ισχύς μιας επιχείρησης θα πρέπει να εξετάζεται και να αποδεικνύεται όχι μόνο με βάση τα οικονομικά της στοιχεία αλλά σε συνδυασμό και με άλλους παράγοντες, οι οποίοι είναι ικανοί να της προσδώσουν ανεξαρτησία δράσης στη σχετική αγορά.²⁹ Η ύπαρξη ή μη δεσπόζουσας θέσης μπορεί να απορρέει από τον συνδυασμό διαφόρων παραγόντων οι οποίοι από μόνοι τους δεν αποτελούν απαραίτητα επαρκή ένδειξη για την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης, αλλά όταν συνδυάζονται μεταξύ τους, οδηγούν στην δημιουργία της. Τέτοιοι σημαντικοί παράγοντες, εκτός από τα μερίδια αγοράς που είναι καθοριστικής σημασίας, αποτελούν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα: (α) η ύπαρξη ανταγωνιστών στην ίδια σχετική αγορά και το μερίδιο αγοράς που κατέχουν, (β) το εύρος του φάσματος των προϊόντων που προσφέρουν οι ανταγωνιστές και η διαφοροποίηση προϊόντων/υπηρεσιών, (γ) η δυνατότητα πρόσβασης αλλά και επιβίωσης των νεοεισερχόμενων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων³⁰, (δ) οικονομίες κλίμακας και φάσματος, (ε) κάθετη ολοκλήρωση, (στ) ιδιαίτερα ανεπτυγμένα δίκτυα διανομής και πωλήσεων, (ζ) απουσία δυνητικού ανταγωνισμού, (η) φραγμοί στην επέκταση, (θ) απουσία αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος, (ι) έλεγχος της υποδομής που δεν είναι εύκολο να αναπαραχθεί και (κ) το μέγεθος της εμπλεκόμενης επιχείρησης, τη γεωγραφική της παρουσία, τους οικονομικούς της πόρους, την ποικιλία των προϊόντων που προσφέρει.³¹

Για τη στοιχειοθέτηση λοιπόν της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης, θα πρέπει να εξεταστεί καταρχάς το μέγεθος της επιχείρησης και συγκεκριμένα το μερίδιο αγοράς που κατέχει η επιχείρηση στη σχετική αγορά. Στην υπόθεση *Hoffman-La Roche*,³² το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σημείωσε ότι, παρόλο που η σημασία των μεριδίων αγοράς μπορεί να διαφέρει από μία αγορά σε άλλη, θα μπορούσε βέβαια να θεωρηθεί ότι τα πολύ υψηλά μερίδια αγοράς αποτελούν από μόνα τους, εκτός σε

²⁹ Υπόθεση 322/81, *NV Nederlandsche Banden-Industries Michelin v. Commission*, [1983] ECR 3461.

³⁰ Απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση T-24/93, T25/93, T/26/93 και T/28/93 *Compagnie Maritime Belge Transports and others κατά της Επιτροπής*, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1996, σελ II-01201.

³¹ Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (2002/C 165/03).

³² Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461.

εξαιρετικές περιπτώσεις, απόδειξη περί της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Εξάλλου, απόδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης συνιστά η κατοχή μονοπωλίου.

Όπως αναλύθηκε διεξοδικά ανωτέρω, τα μερίδια αγοράς της καταγγελλόμενης εταιρείας LANITHΣ και στις δύο σχετικές αγορές με τις υποαγορές τους, αποτελούν ένα από τα βασικά κριτήρια για την κατοχή δεσπόζουσας θέσης εκ μέρους της LANITHΣ. Σημειώνεται ότι τα εν λόγω μερίδια αγοράς είτε υπολογίστηκαν βάσει των στοιχείων που δόθηκαν από την καταγγελλόμενη και τη Στατιστική Υπηρεσία είτε αποτελούν στοιχεία σχετικής έρευνας αγοράς της ιδιωτικής εταιρείας RAI η οποία δόθηκε επίσης από την καταγγελλόμενη στα πλαίσια της προκαταρκτικής έρευνας που διεξήγαγε η Υπηρεσία.

6.3.1.1. Χονδρική προμήθεια μη αλκοολούχων ποτών

(α) Μη αεριούχα ποτά (χυμοί φρούτων / νέκταρ / φρουτοποτά κλπ)

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της έρευνας διαπίστωσε ότι οι κύριες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά της Κύπρου σε σχέση με την εμπορία των μη αεριούχων ποτών, είναι οι εταιρείες KEAN, A&P και ΚΕΟ. Η LANITHΣ παράγει και διανέμει στην κυπριακή αγορά διάφορα προϊόντα χυμών, όπως χυμούς φρούτων, νέκταρ, φρουτοποτά και squashes. Η εταιρεία A&P επίσης δραστηριοποιείται τόσο στην παραγωγή όσο και στη διανομή της σειράς χυμών HBH που καλύπτει, φυσικούς χυμούς, νέκταρ, φρουτοποτά, φυσικούς χυμούς με βιταμίνες ή ασβέστιο αλλά και παιδικούς χυμούς.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι η εταιρεία KEAN παράγει μια σειρά από χυμούς, τους οποίους διανέμει στην κυπριακή αγορά η εταιρεία Photos Photiades Group (στο εξής η «P. Photiades»), ενώ η εταιρεία ΚΕΟ παράγει μια σειρά από χυμούς διαμέσου των οργανισμών SWS και Sun Island. Όσον αφορά τις εισαγωγές μη αεριούχων ποτών, σημειώνεται ότι στην Κύπρο εισάγονται μεταξύ άλλων οι χυμοί της εταιρείας «Berry Company», οι χυμοί «Κάμπος Χίου» που διανέμει η εταιρεία Iakonos Photiades Foodstuff Suppliers Ltd, αλλά και οι χυμοί Life που διανέμει η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης.

Από τα στοιχεία που έχει προσκομίσει η LANITHΣ κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης, τα οποία βασίζονται στην έρευνα της ιδιωτικής εταιρείας RAI, που ετοιμάστηκε για λογαριασμό της εταιρείας SA Coca Cola Services NV τον Σεπτέμβριο του 2013, διαπιστώνεται ότι για το έτος 2012, η εταιρεία LANITHΣ στα μη αεριούχα ποτά κατείχε μερίδιο <30% και ήταν η {...} κατά θέση εταιρεία, αφού η KEAN κατείχε αντίστοιχα μερίδιο αγοράς {...}%. Επίσης την {...}, {...} και {...} σειρά

κατείχαν αντίστοιχα τα προϊόντα της HBH με μερίδιο {...}%, της ENA με {...}% και της ΚΕΟ με μερίδιο αγοράς {...}%.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο σύγγραμμα του Λάμπρου Ε. Κοτσίρη, με τίτλο «*Δίκαιο του Ανταγωνισμού*», μερίδια αγοράς μεταξύ 20-40% θεωρούνται ότι ανήκουν σε γκρίζα περιοχή ενώ στο σύγγραμμα του Doris Hildebrand, με τίτλο «*The Role of Economic Analysis in the European Community's Competition Rules*»,³³ αναφέρονται τα ακόλουθα: «*A firm with a market share below 25% is unlikely to have a dominant position*». Ενισχυτικό των πιο πάνω, αποτελεί η αναφορά των Alison Jones, B. E. Sufirin στο σύγγραμμά τους με τίτλο *EC Competition Law: Texts, Cases and Materials*, ότι: «*a finding of dominance would be ruled out at say below a 40% market share and most certainly at 25%*».

Για να αποτελέσει το μέγεθος του μεριδίου αγοράς κάποιας επιχείρησης επαρκή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η σχέση του συγκεκριμένου μεριδίου με τα αντίστοιχα μερίδια των ανταγωνιστών της εξεταζόμενης κατά περίπτωση επιχείρησης, όπως προκύπτει ευθέως από τη σχετική νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων.³⁴ Επομένως, για να θεωρηθεί ότι μία επιχείρηση βρίσκεται σε δεσπόζουσα θέση, θα πρέπει το ποσοστό του μεριδίου αγοράς που κατέχει να είναι τόσο μεγαλύτερο από αυτό των ανταγωνιστών της, ώστε να μην την εμποδίζει να παρακωλύει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και να ενεργεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τους ανταγωνιστές της.³⁵

Στη βάση των πιο πάνω, η Επιτροπή καταλήγει ότι το μερίδιο αγοράς της LANITHΣ της τάξης του <30% στην επιμέρους αγορά των μη αεριούχων ποτών, είναι σχετικά χαμηλό και ως εκ τούτου δεν μπορεί να αποτελέσει αφεαυτού τεκμήριο κατοχής δεσπόζουσας θέσης από την εν λόγω εταιρεία. Προς επίρρωση του ως άνω ισχυρισμού, σημειώνεται ότι στην εν λόγω επιμέρους αγορά δραστηριοποιούνται και άλλοι ανταγωνιστές, όπως η εταιρεία KEAN με μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς {...}% αλλά και η εταιρεία A&P που εμπορεύεται τα προϊόντα HBH με μερίδιο αγοράς {...}%, και κατά συνέπεια η LANITHΣ δεν έχει τη δυνατότητα να ενεργεί αυτόνομα χωρίς να λαμβάνει υπόψη τους ανταγωνιστές της και να παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

³³ Hildebrand Doris, «*The Role of Economic Analysis in the European Community's Competition Rules*», 2 έκδοση 2002, THE NETHERLANDS, σελ.47.

³⁴ Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461, Υπόθεση 27/76, *United Brands*, Συλλ. Νομολ. 1978, 207, Υπόθεση 322/81 *Michelin v. Commission* [1983] ECR 3461, [1985] 1 CMLR 282, Υπόθεση C-250/92 *Gottrup-Klim v. Dansk Landbrugs* [1994] ECR I-5641, [1996] 4 CMLR 191.

³⁵ Υπόθεση T-65/98 *Van den Bergh Foods v. Commission* [2003] ECR II-4653, [2004] 4 CMLR 14, [2005] All ER (EC) 418, παραρ. 155; Υπόθεση T-219/99 *British Airways v. Commission* [2003] ECR II-5917, [2004] 4 CMLR 1008, [2004] All ER (EC) 1115.

Ως εκ των ανωτέρω, η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα είχε καταλήξει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω σχετική αγορά.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπή σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόζουσας θέση από μέρους της εταιρείας LANITHΣ στα μη αεριούχα ποτά. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά των μη αεριούχων ποτών (χυμών φρούτων / νέκταρ / φρουτοποτών κλπ).

(β) Αεριούχα ποτά τύπου cola

Η Επιτροπή σημειώνει πως στο πλαίσιο της έρευνας διαπιστώθηκε ότι, στην εμπορία αεριούχων ποτών τύπου cola, δραστηριοποιούνται κυρίως δύο εταιρείες, η LANITHΣ που εμπορεύεται το μαύρο αναψυκτικό “coca-cola” και η εταιρεία A&P που εμπορεύεται το μαύρο αναψυκτικό “Pepsi” στην Κύπρο. Η Επιτροπή δεν παραγνωρίζει το γεγονός ότι στην κυπριακή αγορά υπάρχουν και άλλα διαθέσιμα μαύρα αναψυκτικά.³⁶ Παρόλα αυτά τα ποσοστά αυτών δεν εξετάστηκαν καθότι κρίθηκαν αμελητέα.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι από τα στοιχεία που έχει προσκομίσει η LANITHΣ κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης διαφαίνεται ότι η εν λόγω εταιρεία κατέχει ψηλό ποσοστό μεριδίου αγοράς, που ανέρχεται στο >70%. Σημειώνεται ότι τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν βασίζονται σε έρευνα της ιδιωτικής εταιρείας RAI, η οποία ετοιμάστηκε για λογαριασμό της εταιρείας SA Coca Cola Services NV τον Σεπτέμβριο του 2013 και αφορούν το έτος 2012.

Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υπόθεση Hoffman -La Roche³⁷, αποφάνθηκε ότι μια επιχείρηση με μερίδιο μεταξύ 40-45% δύναται να έχει δεσπόζουσα θέση, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν άλλοι επαρκείς παράγοντες που να καταδεικνύουν το αντίθετο. Μερικοί από τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη είναι τα εμπόδια εισόδου καθώς και τα μερίδια των ανταγωνιστών.³⁸

Επιαναλαμβάνεται ότι, για να αποτελέσει το μέγεθος του μεριδίου αγοράς κάποιας επιχείρησης επαρκή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης, θα πρέπει να λαμβάνεται

³⁶ Π.χ. η γερμανική αλυσίδα καταστημάτων με την εμπορική επωνυμία Lidl πωλεί κατά αποκλειστικότητα τα αεριούχα ποτά τύπου cola με την επωνυμία Freeway τα οποία παράγονται για λογαριασμό της.

³⁷ Υπόθεση 85/76 Hoffman- La Roche v Commission [1979] ECR 461,

³⁸ Απόφαση Virgin/British Airways OJ[2000] 4 CMLR 999, T 219/99 British Airways v Commission

υπόψη και η σχέση του συγκεκριμένου μεριδίου με τα αντίστοιχα μερίδια των ανταγωνιστών της εξεταζόμενης κατά περίπτωση επιχείρησης, όπως προκύπτει ευθέως από τη σχετική νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων.³⁹ Επομένως, για να θεωρηθεί ότι μία επιχείρηση κατέχει δεσπόζουσα θέση, θα πρέπει το ποσοστό του μεριδίου αγοράς που κατέχει να είναι τόσο μεγαλύτερο από αυτό των ανταγωνιστών της, ώστε να μην την εμποδίζει να παρακωλύει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και να ενεργεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τους ανταγωνιστές της.⁴⁰

Η Επιτροπή, με γνώμονα το γεγονός ότι η εταιρεία LANITHΣ στην επιμέρους αγορά των αεριούχων ποτών τύπου cola έχει μόνο ένα βασικό ανταγωνιστή, την εταιρεία A&P που διανέμει στην αγορά την Pepsi και κατέχει {...} μικρότερο ποσοστό μεριδίου αγοράς, ύψους {...}%, στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η LANITHΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω επιμέρους αγορά.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπή σε σχέση με τη κατοχή δεσπόζουσας θέση από μέρους της εταιρείας LANITHΣ στα αεριούχα ποτά τύπου cola. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά των αεριούχων ποτών τύπου κόλα.

(γ) Λοιπά αεριούχα ποτά

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της έρευνας της διαπιστώθηκε ότι, στην εμπορία των λοιπών αεριούχων ποτών, δραστηριοποιούνται οι εταιρείες LANITHΣ, A&P, KEAN και ΚΕΟ. Η εταιρεία LANITHΣ παράγει, εμφιαλώνει και διανέμει μια μεγάλη γκάμα μη αλκοολούχων ποτών, μεταξύ των οποίων και η Coca-Cola, Coca-Cola Light, Fanta και Sprite. Η εταιρεία A&P επίσης παράγει, εμφιαλώνει και διανέμει στην κυπριακή αγορά, παγκοσμίως γνωστά και δημοφιλή προϊόντα. Συγκεκριμένα, για τα αεριούχα ποτά τύπου cola και των λοιπών αεριούχων ποτών, στο χαρτοφυλάκιο της εταιρείας A&P περιλαμβάνονται τα προϊόντα Pepsi, 7up και HBH.

Η Επιτροπή από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, διαπιστώνει ότι η LANITHΣ κατέχει ποσοστό μεριδίου αγοράς της τάξης του <40%. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι, ως έχει σημειωθεί και ανωτέρω τα στοιχεία αυτά

³⁹ Βλ. Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461, Υπόθεση 27/76, *United Brands*, Συλλ. Νομολ. 1978, 207, Υπόθεση 322/81 *Michelin v. Commission* [1983] ECR 3461, [1985] 1 CMLR 282, Υπόθεση C-250/92 *Gottrup-Klim v. Dansk Landbrugs* [1994] ECR I-5641, [1996] 4 CMLR 191.

⁴⁰ Υπόθεση T-65/98 *Van den Bergh Foods v. Commission* [2003] ECR II-4653, [2004] 4 CMLR 14, [2005] All ER (EC) 418, παραρ. 155; Υπόθεση T-219/99 *British Airways v. Commission* [2003] ECR II-5917, [2004] 4 CMLR 1008, [2004] All ER (EC) 1115.

βασίζονται στην έρευνα που πραγματοποίησε για λογαριασμό της εταιρείας SA Coca Cola Services NV, η ιδιωτική εταιρείας RAI, τον Σεπτέμβριο του 2013 και αφορούν το έτος 2012.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη ότι η εταιρεία A&P ως ο βασικότερος ανταγωνιστής της στην εν λόγω αγορά, κατέχει μερίδιο αγοράς της τάξης του {...}% και υπερέχει κατά τον τρόπο αυτό από την εταιρεία LANITHΣ, καθώς επίσης το γεγονός ότι οι δύο προαναφερόμενες εταιρείες δεν είναι οι μόνες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εν λόγω επιμέρους αγορά, στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα είχε καταλήξει ότι η LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην επιμέρους αγορά των λοιπών αεριούχων ποτών.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόμενης θέσης από μέρος της εταιρείας LANITHΣ στα λοιπά αεριούχα ποτά. Συνεπώς, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά των λοιπών αεριούχων ποτών, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(δ) Energy drinks

Όσον αφορά τη χονδρική προμήθεια των energy drinks, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η LANITHΣ, η A&P αλλά και η P.Photiades διανέμουν στην κυπριακή αγορά τα προϊόντα «Monster», «Gatorade» και «Shark» αντίστοιχα, αλλά καμία δεν ασχολείται με την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων ή/ και οποιωνδήποτε άλλων «energy drink».

Η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, η LANITHΣ εμπορεύεται το ποτό Monster κατέχει ποσοστό μεριδίου αγοράς της τάξης του <20%. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι, ως έχει σημειωθεί και ανωτέρω τα στοιχεία αυτά βασίζονται στην έρευνα που πραγματοποίησε για λογαριασμό της εταιρείας SA Coca Cola Services NV, η ιδιωτική εταιρείας RAI, τον Σεπτέμβριο του 2013 και αφορούν το έτος 2012.

Επίσης σημειώνεται ότι η εταιρεία P.Photiades που διανέμει στην αγορά το Shark κατέχει μερίδιο αγοράς της τάξης του {...}% και υπερέχει της εταιρείας LANITHΣ, ενώ {...} κατατάσσεται η εταιρεία που διανέμει στην αγορά το Red Bull με μερίδιο αγοράς {...}%. Τα υπόλοιπα energy drinks που κυκλοφορούν στην αγορά είναι το

«Lucozade» με μερίδιο αγοράς {...}%, το «Gatorade» με μερίδιο αγοράς {...}%, το «Powerade» με μερίδιο αγοράς {...}%, HELL με μερίδιο {...}%, το «ISOSTAR» με μερίδιο {...}%, το «BIG SHOCK» με μερίδιο {...}%, το M-150 με μερίδιο {...}%, το «REPLAY» με μερίδιο {...}%, Άλλα με μερίδιο {...}%, το «BIG» με μερίδιο {...}%, το «BLUE» με μερίδιο {...}%, το «SAPE» {...}%, το «IRN BRU» με μερίδιο {...}%, το «ΧΟ» με μερίδιο {...}%, το «CHILLO» με μερίδιο {...}%, και το «CONTROL» με μερίδιο {...}%.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι το μερίδιο αγοράς της τάξης του <20% που κατέχει η εταιρεία LANITHΣ είναι ιδιαίτερα χαμηλό και την κατατάσσει {...} στη σειρά ανταγωνιστή στην εν λόγω επιμέρους αγορά, ενώ η P.Photiades με μερίδιο αγοράς {...}%, υπερέρχει της LANITHΣ. Κατά συνέπεια η LANITHΣ, δεν δύναται με αυτό το μικρό σχετικά μερίδιο αγοράς να συμπεριφέρεται με τρόπο που να αγνοεί τους ανταγωνιστές της και να είναι σε θέση να παρακωλύσει τον ανταγωνισμό με οποιοδήποτε τρόπο, στην επιμέρους αγορά των Energy drinks.

Έχοντας υπόψη τα όσα καταγράφονται στο σύγγραμμα του Λάμπρου Ε. Κοσιρή καθώς και του Doris Hildebrand⁴¹ για τα μερίδια αγοράς, η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην επιμέρους αγορά των Energy drinks.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόμενης θέσης από μέρους της εταιρείας LANITHΣ στην αγορά των energy drinks. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά των energy drinks, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(ε) Έτοιμος καφές

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το προϊόν του έτοιμου καφέ είναι ένα σχετικά νέο προϊόν στην Κυπριακή αγορά το οποίο όμως έχει καταφέρει να κερδίσει την προτίμηση των κύπριων καταναλωτών. Ο πρώτος έτοιμος καφές που διατέθηκε στην κυπριακή αγορά ήταν ο Pokka από την εταιρεία PC Splash Water Ltd. Γνωστά στο καταναλωτικό κοινό προϊόντα είναι επίσης ο καφές «Mr. Brown» που εμπορεύεται η εταιρεία L. Zotiades, τα «Illy issimo» που εμπορεύεται η εταιρεία LANITHΣ καθώς και προϊόντα

---

⁴¹ Βλέπε υποσημείωση 82

όπως το Maxwell και το Nescafe. Επίσης, γνωστός είναι και ο εισαγόμενος έτοιμος καφές Coffee Break, που φέρνει στην Κύπρο και διανέμει στην αγορά η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης.

Σε σχέση με την επιμέρους αγορά του έτοιμου καφέ, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, η εταιρεία LANITHΣ κατείχε για τα έτη 2011, 2012 και 2013 μερίδια αγοράς της τάξης του <10%, γεγονός που αποδεικνύει ότι το μερίδιο αγοράς της εταιρείας LANITHΣ παρουσίασε {...} από το 2011 στο 2012, ενώ το 2013 {...}.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα εν λόγω μερίδια αγοράς είναι ιδιαίτερα χαμηλά και για αυτό δεν κρίνεται απαραίτητο όπως εξεταστούν τα μερίδια των ανταγωνιστών της LANITHΣ. Σημειώνεται ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην υπόθεση Metro SABA II⁴² έχει αποφασίσει ότι ακόμα και κατόπιν της διαπίστωσης ότι η SABA κατείχε το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς, δεν μπορούσε να θεμελιωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης καθότι το μερίδιο της τάξης του 10% περίπου ήταν ιδιαίτερα χαμηλό.

Έχοντας υπόψη τα ως άνω η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα είχε καταλήξει ότι η εταιρεία LANITHΣ για το έτος 2012 με μερίδιο αγοράς <10%, δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην επιμέρους αγορά του έτοιμου καφέ.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόζουσας θέσης από μέρος της εταιρείας LANITHΣ στο έτοιμο καφέ. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά του έτοιμου καφέ, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(στ) Έτοιμο τσάι

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της έρευνας της διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία LANITHΣ εμπορεύεται το προϊόν με την εμπορική επωνυμία «Nestea», ενώ η εταιρεία A&P διανέμει το προϊόν «Lipton Ice Tea». Επίσης, η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης εισάγει και διανέμει στην κυπριακή αγορά το έτοιμο τσάι «Life tea.» Οι τρεις προαναφερόμενες εταιρείες δεν ασχολούνται με την παραγωγή έτοιμου τσαγιού αλλά, μόνο με την εισαγωγή και διανομή του στην κυπριακή αγορά. Επίσης, στην αγορά κυκλοφορούν τα ακόλουθα έτοιμα τσάγια «EPSA ICE TEA», «KEAN ICE

⁴² Υπόθεση 75/84 Metro-SB-Grossmaerkte GmbH & Co. KG v. Commission [1986]ECR 3021 par. 85

TEA», «C-ICE», « « PFANNER ICE TEA», «FONTANA», «RAUCH» καθώς και τα private labels..

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, η LANITHΣ κατέχει ποσοστό μεριδίου αγοράς της τάξης του <30% στην εν λόγω αγορά. Τα στοιχεία αυτά βασίζονται στην έρευνα που πραγματοποίησε για λογαριασμό της εταιρείας SA Coca Cola Services NV, η ιδιωτική εταιρείας RAI, τον Σεπτέμβριο του 2013 και αφορούν το έτος 2012.

Επίσης διαφαίνεται, ότι η εταιρεία A&P που διανέμει στην κυπριακή αγορά το Lipton Ice Tea κατέχει μερίδιο αγοράς της τάξης του {...}% και είναι {...} στην εν λόγω αγορά {...}.

Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη ότι η εταιρεία LANITHΣ κατέχει ένα σχετικά χαμηλό μερίδιο αγοράς της τάξης του <30% και η εταιρεία A&P, βασικός ανταγωνιστής της στην επιμέρους αγορά του έτοιμου τσαγιού, κατέχει {...} μερίδιο αγοράς της τάξης του {...}%, η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην επιμέρους αγορά του έτοιμου τσαγιού.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπή σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόμενης θέσης από μέρος της εταιρείας LANITHΣ στην αγορά του έτοιμου τσαγιού. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά του έτοιμου τσαγιού, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(Ζ) Εμφιαλωμένο νερό

Η Επιτροπή, όσον αφορά το εμφιαλωμένο νερό διαπιστώνει ότι στην κυπριακή αγορά υπάρχουν αρκετά προϊόντα ορισμένα εκ των οποίων είναι κυπριακής παραγωγής. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κυπριακά προϊόντα Κύκκου, Άγιος Νικόλαος, Αγρός και τα εισαγόμενα εισαγόμενα «Αύρα», «Λουτράκι», «Ζαγόρι» και «Ενιαν». Η εταιρεία LANITHΣ εμπορεύεται το νερό που φέρει την εμπορική επωνυμία “Κύκκου” και «Αύρας» Σημειώνεται ότι το νερό Ενιαν εισάγει και διανέμει στην αγορά της Κύπρου η εταιρεία Iakovos Photiades Foodstuff Suppliers Ltd (στο εξής η «ΙΡΗ»).

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, η LANITHΣ είναι η {...} στη σειρά με μερίδιο αγοράς <20%. Τα στοιχεία αυτά βασίζονται στην έρευνα που πραγματοποίησε για λογαριασμό της εταιρείας SA

Coca Cola Services NV, η ιδιωτική εταιρείας RAI, τον Σεπτέμβριο του 2013 και αφορούν το έτος 2012.

{...} στην εν λόγω επιμέρους αγορά κατέχει η εταιρεία που διανέμει το νερό Αγρός και το οποίο ανέρχεται στο {...}%, ενώ {...} κατά σειρά είναι η εταιρεία που διανέμει το νερό Άγιος Νικόλαος με μερίδιο αγοράς {...}%.

Διαφαίνεται ότι στη βάση της σχετικής νομολογίας, η εταιρεία LANITHΣ κατέχει σχετικά χαμηλό μερίδιο αγοράς που φτάνει το <20% και οι ανταγωνιστές της υπερέχουν με διαφορά. Συνεπώς, η LANITHΣ δεν έχει τη δυνατότητα να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο στην αγορά, μη λαμβάνοντας υπόψη τους ανταγωνιστές της ούτε και είναι σε θέση να παρακωλύσει τον ανταγωνισμό στην επιμέρους αγορά του εμφιαλωμένου νερού.

Η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπύζουσα θέση στην επιμέρους αγορά του εμφιαλωμένου νερού.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπύζουσας θέσης από μέρους της εταιρείας LANITHΣ στην αγορά του εμφιαλωμένου νερού. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπύζουσα θέση στην αγορά του εμφιαλωμένου νερού, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

6.3.1.2. Χονδρική προμήθεια φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων

(α) Φρέσκο παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος

Όσον αφορά την εμπορία φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος, η Επιτροπή σημειώνει ότι όπως διαφάνηκε από την έρευνα, στην αγορά της Κύπρου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες LANITHΣ, Χαραλαμπίδης & Κρίστης, και BECEL.⁴³ Επίσης οι εταιρείες LANITHΣ, Χαραλαμπίδης & Κρίστης, εμπορεύονται και γάλα με γεύσεις (π.χ. μπανάνα και σοκολάτα). Επίσης, δραστηριοποιούνται και οι DELTA και ALPINA, οι οποίες όμως εμπορεύονται μόνο στην αγορά προϊόντων γάλακτος με γεύσεις.

⁴³ Σημειώνεται ότι στην αγορά φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος δραστηριοποιήτο από το 2010 μέχρι το 2013 η εταιρεία ΖΥΜΑΡΑΣ η οποία σταμάτησε την παραγωγή φρέσκου γάλακτος.

Από τα στοιχεία που έχουν δοθεί από την LANITHΣ κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης και τα οποία βασίζονται στην έρευνα της ιδιωτικής εταιρείας RAI, η οποία ετοιμάστηκε για λογαριασμό της εταιρείας Lanitis Bros Ltd τον Σεπτέμβριο του 2013 και αφορούν το έτος 2012 διαπιστώνεται ότι η εταιρεία LANITHΣ κατέχει μερίδιο αγοράς της τάξης του <40% και είναι ο {...} στη σειρά ανταγωνιστής που δραστηριοποιείται στη εν λόγω επιμέρους αγορά. {...} η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης, η οποία κατέχει μερίδιο αγοράς {...}%.

Όσον αφορά την εν λόγω επιμέρους αγορά, το μερίδιο αγοράς της τάξης του <40% που κατέχει η LANITHΣ δεν αποδεικνύει την κατοχή δεσπόζουσας θέσης από μέρους της λαμβάνοντας ιδίως υπόψη ότι ο βασικός ανταγωνιστής της στην εν λόγω αγορά, η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης, κατέχει μερίδιο αγοράς της τάξης του {...}%, που είναι {...} μεγαλύτερο από αυτό που κατέχει η ίδια. Επομένως, η LANITHΣ δεν είναι σε θέση να ενεργεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη τους ανταγωνιστές της και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση τους καταναλωτές.

Η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην επιμέρους αγορά του φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 αναφορικά με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής διαφώνησε με την ως άνω εκ πρώτης όψεως διαπίστωση, δηλώνοντας ότι η εταιρεία LANITHΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά του φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος. Η Επιτροπή σημείωσε τα όσα ανέφερε η εταιρεία MICRO STORES στην υπό αναφορά επιστολή της, επισημαίνοντας όμως ότι η εταιρεία δεν υπέβαλε ή /και προσκόμισε δεδομένα που να καταρρίπτουν τα συμπεράσματα της Επιτροπής. Αντιθέτως, τα συμπεράσματα της Επιτροπής βασίζονται στην έρευνα της ιδιωτικής εταιρείας RAI, η οποία ετοιμάστηκε για λογαριασμό της εταιρείας Lanitis Bros Ltd τον Σεπτέμβριο του 2013 και αφορούν το έτος 2012 και βασίστηκαν στον όγκο πωλήσεων.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά του φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(β) Γάλα με γεύσεις

Από τα στοιχεία που έχουν δοθεί από την εταιρεία LANITHΣ κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης και τα οποία βασίζονται στην έρευνα της ιδιωτικής εταιρείας RAI, η οποία ετοιμάστηκε για λογαριασμό της εταιρείας Lanitis Bros Ltd τον Σεπτέμβριο του διαφαίνεται ότι η εταιρεία LANITHΣ κατέχει μερίδιο αγοράς της τάξης του <20% και είναι ο {...} κατά σειρά ανταγωνιστής στη εν λόγω επιμέρους αγορά. {...} η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης, η οποία κατέχει {...} υψηλό μερίδιο αγοράς της τάξης του {...}%.

Με μερίδιο αγοράς της τάξης του <20%, και συνεκτιμώντας την ισχύουσα νομολογία κρίνεται ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν δύναται να συμπεριφερθεί στην αγορά με τρόπο που να μην λάβει υπόψη της τους ανταγωνιστές της, τους πελάτες της και εν τέλει τους καταναλωτές.

Υπενθυμίζεται ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην υπόθεση Metro SABA II⁴⁴ έχει αποφασίσει ότι ακόμα και κατόπιν της διαπίστωσης ότι η SABA κατείχε το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς δεν μπορούσε να θεμελιωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης καθότι το μερίδιο της τάξης του 10% περίπου ήταν ιδιαίτερα χαμηλό.

Η Επιτροπή στο προκαταρκτικό συμπέρασμα της κατέληξε ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην επιμέρους αγορά γάλα με γεύσεις.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 αναφορικά με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής δεν σχολίασε οτιδήποτε σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόζουσας θέσης από μέρους της εταιρείας LANITHΣ στην αγορά του γάλακτος με γεύσεις και ούτε διαφώνησε με την ως άνω εκ πρώτης όψεως κατάληξη της Επιτροπής ή υπέβαλε θέσεις και δεδομένα που να καταρρίπτουν τα συμπεράσματά της. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά του γάλακτος με γεύσεις, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(γ) Γιαούρτι

Σε ότι αφορά την εμπορία γιαουρτιού, τυριών και κρέμας γάλακτος, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι στη κυπριακή αγορά δραστηριοποιούνται τόσο εταιρείες που παράγουν στην Κύπρο όσο και εταιρείες εισαγωγής.

---

⁴⁴ Υπόθεση 75/84 Metro-SB-Grossmaerkte GmbH & Co. KG v. Commission [1986] ECR 3021 par. 85

Όσον αφορά τα γιαούρτια τα οποία κατασκευάζονται από το αγελαδινό γάλα καθώς και από αιγινό ή πρόβειο γάλα σημειώνεται ότι η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης⁴⁵ παράγει στην Κύπρο το στραγγιστό γιαούρτι «Στραγγάτο», το ελαφρύ στραγγιστό γιαούρτι «Διαλεκτό», το παιδικό «γιαούρτι Boome», το «Active» που είναι επιδόρπιο γιαουρτιού και το 0% άπαχο γιαούρτι. Επίσης, σημειώνεται ότι η ΛΑΝΙΤΗΣ εισάγει και διανέμει στην Κύπρο τα γνωστά προϊόντα ΦΑΓΕ.

Επίσης, όπως προέκυψε κατά την προκαταρκτική έρευνα, γνωστά στο καταναλωτικό κοινό είναι επίσης τα γιαούρτια «Activia» της εταιρείας Danone S.A., τα οποία διανέμει στην Κύπρο η εταιρεία ARGOSY TRADING CO LTD από την 1.1.2012. καθώς και τα προϊόντα τα οποία εμπορεύεται η εταιρεία Βιομηχανία Γάλακτος ΖΗΤΑ Λτδ. Η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης εισάγει και διανέμει τα επιδόρπια γιαουρτιού ΔΕΛΤΑ υπό την επωνυμία «Vitaline».

Επιπρόσθετα, πρέπει να σημειωθεί ότι ο καταναλωτής μπορεί να επιλέξει επίσης γιαούρτια καθώς και επιδόρπια γιαουρτιού⁴⁶ τα οποία παράγονται από μικρομεσαίες βιομηχανικές μονάδες στην Κύπρο, όπως είναι το «Αγρινό», η «Ανδρονίκη», η «Δάφνη», η «Αλάμπρα»⁴⁷, ή εισάγονται απευθείας από το εξωτερικό καθώς και προϊόντα τα οποία κατασκευάζονται για λογαριασμό υπεραγορών⁴⁸.

Στην επιμέρους αγορά του γιαουρτιού στην οποία συμπεριλαμβάνονται τα γιαούρτια από αγελαδινό, πρόβειο και αιγινό γάλα καθώς, τα γιαούρτια με γεύσεις, η Επιτροπή στη βάση των στοιχείων που δόθηκαν συνολικά για την εν λόγω αγορά από τη Στατιστική Υπηρεσία για το έτος 2012 αλλά και των στοιχείων που δόθηκαν από την εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ σχετικά με τις πωλήσεις της για το έτος 2012, κατέληξε ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ κατείχε μερίδιο αγοράς για το εν λόγω έτος στην επιμέρους αγορά του γιαουρτιού της τάξης του <20%.

Με δεδομένο ότι το προαναφερόμενο μερίδιο αγοράς είναι ιδιαίτερα χαμηλό, δεν κρίνεται απαραίτητο όπως η Επιτροπή εξεύρει και τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών της ΛΑΝΙΤΗΣ για να είναι σε θέση να συμπεράνει κατά πόσον αυτή κατέχει ή όχι δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω επιμέρους αγορά, εφόσον ανεξαρτήτως άλλων παραγόντων, το μερίδιο αγοράς που κατέχει δεν είναι δυνατό να

⁴⁵ http://www.charalambideschristis.com.cy/index.php?option=com_content&view=categories&id=14&Itemid=216&lang=el

⁴⁶ <https://www.supermarketcy.com.cy/giaoyrtia>

⁴⁷ Η εταιρεία Γαλακτοβιομηχανία Α/ΦΟΙ ΠΕΤΡΟΥ, ασχολείται με την παραγωγή και διάθεση γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων (μεταξύ άλλων την παραγωγή παραδοσιακού πρόβειου γιαουρτιού).

⁴⁸ Π.χ. η γερμανική αλυσίδα καταστημάτων με την εμπορική επωνυμία Lidl πωλεί κατά αποκλειστικότητα γιαούρτια τα οποία παράγονται για λογαριασμό της.

της παρέχει τέτοια οικονομική δύναμη που να λειτουργεί ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές της.

Η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπέρασμα κατέληξε ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην επιμέρους αγορά του γιαουρτιού για το έτος 2012.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόμενης θέσης από μέρους της εταιρείας LANITHΣ στην αγορά του γιαουρτιού. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά του γιαουρτιού, εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(δ) Τυρομικά είδη

Όσον αφορά τα τυροκομικά προϊόντα, σημειώνεται ότι η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης παράγει στην Κύπρο τα τυριά, Χαλλούμι, Φέτα, Κεφαλοτύρι και Αναρή. Το μόνο εισαγόμενο τυροκομικό προϊόν της εν λόγω εταιρείας είναι το επεξεργασμένο τυρί President σε τέσσερις διαφορετικές συσκευασίες. Οι εταιρείες Pittas Dairies Ltd και Pittas Dairy Industries (στο εξής η «Pittas») παράγουν στην Κύπρο δεκατρία συνολικά είδη τυριών⁴⁹, όπως το Αναρή, Χαλλούμι, Κεφαλοτύρι και το «Flaouna Cheese».

Στην επιμέρους αγορά του τυριού, η Επιτροπή στη βάση των στοιχείων που δόθηκαν συνολικά για την εν λόγω αγορά από τη Στατιστική Υπηρεσία για το έτος 2012 αλλά και των στοιχείων που δόθηκαν από την εταιρεία LANITHΣ κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης σχετικά με τις πωλήσεις της για το έτος 2012, κατέληξε ότι η εταιρεία LANITHΣ κατείχε μερίδιο αγοράς για το εν λόγω έτος στην εν λόγω επιμέρους αγορά, της τάξης του <1%.

Λόγω του πολύ χαμηλού ποσοστού μεριδίου αγοράς της εταιρείας LANITHΣ, δεν κρίθηκε απαραίτητο να εξευρεθούν και τα μερίδια αγοράς των ανταγωνιστών της, εφόσον το <1% είναι τόσο χαμηλό που δεν είναι δυνατό να της παρέχει δύναμη τέτοια που να λειτουργεί στην αγορά ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές της.

⁴⁹ <http://www.pittas.com/default.aspx?articleID=1660>

Η Επιτροπή στα προκαταρκτικά της συμπεράσματα κατέληξε ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην επιμέρους αγορά του τυριού για το έτος 2012.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόμενης θέσης από μέρος της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ στην αγορά του τυριού. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ δεν κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά του τυριού εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

(ε) Κρέμα Γάλακτος

Όσον αφορά την κρέμα γάλακτος η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ παράγει την Κρέμα γάλακτος ΛΑΝΙΤΗ ενώ η εταιρεία Pittas εμπορεύεται την κρέμα γάλακτος Whipping U.H.T Cream. Η εταιρεία Χαραλαμπίδης & Κρίστης παράγει την κρέμα γάλακτος μακράς διάρκειας και την κρέμα γάλακτος 17% χαμηλά λιπαρά, ενώ εισάγει την κρέμα γάλακτος UHT σε τρεις διαφορετικές συσκευασίες και συγκεκριμένα την κρέμα μακράς διάρκειας President Light, την κρέμα μακράς διάρκειας President και την Spray Cream.

Πέραν των πιο πάνω, στην αγορά της κρέμας γάλακτος δραστηριοποιούνται οι εταιρείες IPH και η Cosmos, με την εισαγωγή από το εξωτερικό αριθμού σχετικών προϊόντων, ήτοι την κρέμα γάλακτος Arla, Klover και Elle & Vire. Θα πρέπει να σημειωθεί και πάλι ότι στην αγορά ο καταναλωτής μπορεί να βρει και άλλες εμπορικές επωνυμίες κρεμών γάλακτος σε διάφορα καταστήματα τύπου discount stores.⁵⁰

Όσον αφορά την επιμέρους αγορά της κρέμας γάλακτος, η Επιτροπή στη βάση των στοιχείων που δόθηκαν από την εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ και άλλες εταιρείες κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης, σχετικά με τις πωλήσεις τους για το έτος 2012, ήταν σε θέση να εξαγάγει συμπέρασμα για την κατοχή ή μη δεσπόμενης θέσης εκ μέρους της ΛΑΝΙΤΗΣ.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή προχώρησε στην καταγραφή των πωλήσεων της κρέμας γάλακτος για το 2012, όλων των εταιρειών για τις οποίες η Υπηρεσία κατάφερε να αντλήσει στοιχεία κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης: Η εταιρεία

---

⁵⁰ Π.χ. η γερμανική αλυσίδα καταστημάτων με την εμπορική επωνυμία Lidl πωλεί κατά αποκλειστικότητα φρέσκες κρέμες γάλακτος οι οποίες παράγονται για λογαριασμό της.

ΛΑΝΙΤΗΣ πραγματοποίησε πωλήσεις ύψους €{...}, η εταιρεία ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ & ΚΡΙΣΤΗΣ πωλήσεις ύψους €{...}, η ΙΡΗ πραγματοποίησε πωλήσεις ύψους €{...} και τέλος η Laiko Cosmos Trading Ltd πραγματοποίησε πωλήσεις ύψους €{...}.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι ως διαφαίνεται από τα ως άνω στοιχεία, ο κύριος ανταγωνιστής της ΛΑΝΙΤΗΣ, η εταιρεία ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ & ΚΡΙΣΤΗΣ, πραγματοποίησε περισσότερο από {...} πωλήσεις κρέμας γάλακτος κατά το έτος 2012. Συγκεκριμένα, η ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ & ΚΡΙΣΤΗΣ πραγματοποίησε €{...} πωλήσεις από τη ΛΑΝΙΤΗΣ, ξεπερνώντας κατά τον τρόπο αυτό τις πωλήσεις της ΛΑΝΙΤΗΣ κατά {...}%.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, οι υπόλοιπες δύο εταιρείες, η ΙΡΗ και η Cosmos πραγματοποίησαν {...} κατά το 2012 σε σχέση με τη ΛΑΝΙΤΗΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ & ΚΡΙΣΤΗΣ.

Διευκρινίζεται επίσης ότι πέραν των προαναφερθέντων εταιρειών, εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας πραγματοποιούν πωλήσεις κρέμας γάλακτος και άλλες εταιρείες όπως η εταιρεία Χ.Α Παπαέλληνας Εμπορική Λτδ στις υπεραγορές «Άλφα Μέγα» με τα προϊόντα «ΑΒ Βασιλόπουλος», η γερμανική αλυσίδα καταστημάτων «Lidl» με επωνυμίες που πωλεί κατά αποκλειστικότητα στις υπεραγορές της, η Carrefour με επωνυμίες που πωλεί μόνο τις υπεραγορές της κλπ. Ως εκ τούτου το μερίδιο της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ στην αγορά κρέμας γάλακτος το 2012 μειώνεται.

Η Επιτροπή θεωρεί πως το γεγονός ότι οι πωλήσεις της ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ & ΚΡΙΣΤΗΣ {...} των πωλήσεων της ΛΑΝΙΤΗΣ, δεικνύει ότι η ΛΑΝΙΤΗΣ δεν είναι δυνατό να δραστηριοποιηθεί στην εν λόγω επιμέρους αγορά ανεξάρτητα των ανταγωνιστών της και εν τέλει ανεξάρτητα του καταναλωτή.

Συμπερασματικά, η Επιτροπή καταλήγει στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η καταγγελλόμενη ΛΑΝΙΤΗΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην επιμέρους αγορά της κρέμας γάλακτος για το έτος 2012.

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 συμφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής σε σχέση με τη μη κατοχή δεσπόζουσας θέσης από μέρους της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ στην αγορά της κρέμας γάλακτος. Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά της κρέμας γάλακτος εφόσον δεν είναι σε θέση να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό.

6.3.1.3. Συμπέρασμα ως προς την κατοχή δεσπόζουσας θέσης:

Η εταιρεία LANITHΣ δραστηριοποιείται στο τομέα παραγωγής, πώλησης και διανομής μιας μεγάλης γκάμας μη αλκοολούχων ποτών, τύπου μη αεριούχων ποτών (χυμών φρουτοποτών /νέκταρ/ φρουτοποτά κλπ), αεριούχων ποτών τύπου cola, λοιπών αεριούχων ποτών, έτοιμου τσάι, έτοιμου καφέ, εμφιαλωμένου νερού και energy drinks.

Από την ανάλυση που έχει διεξαχθεί στη σχετική αγορά της χονδρικής προμήθειας μη αλκοολούχων ποτών, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι στα μη αεριούχα ποτά (χυμοί φρουτοποτά /νέκταρ/ φρουτοποτά κλπ), λοιπά αεριούχα ποτά, έτοιμο τσάι, έτοιμο καφέ, εμφιαλωμένο νερό και energy drinks, δραστηριοποιείται αριθμός εταιρειών είτε παράγοντας και διανέμοντας τα προϊόντα τους, είτε εισάγοντας προϊόντα και ακολουθώντας διανέμοντας τα στην κυπριακή αγορά. Από την ανάλυση που έχει προηγηθεί προκύπτει προκαταρκτικά ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει οικονομική ισχύ έναντι των ανταγωνιστών της σε σχέση με τα υπό αναφορά μη αλκοολούχα ποτά.

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η οικονομική ισχύς της εταιρείας LANITHΣ, σχετίζεται μόνο με τα αεριούχα ποτά τύπου cola. Από τα στοιχεία που έχουν κοινοποιηθεί στο πλαίσιο της παρούσας προκαταρκτικής έρευνας, ως αυτά έχουν αναλυθεί ανωτέρω, προκύπτει ότι η εταιρεία LANITHΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση με μερίδιο αγοράς της τάξης του >70% περίπου έναντι του ανταγωνιστή της.

Επιπρόσθετα, από την ανάλυση που έχει προηγηθεί στη σχετική αγορά της χονδρικής προμήθειας φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση σε καμία επιμέρους αγορά και επομένως, παρέλκει οποιαδήποτε εξέταση των ισχυρισμών της εταιρείας MICRO STORE σε σχέση με τις υπό αναφορά αγορές.

Παρόλα αυτά, η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία LANITHΣ προμηθεύει και μια γκάμα άλλων προϊόντων στις αγορές των οποίων παρόλο ότι δεν έχει δεσπόζουσα θέση δύναται να θεωρηθεί ως εταιρεία με μεγάλη γκάμα προϊόντων(portfolio of products) που δυνατόν να ενδυναμώνει τη θέση της.

6.3.2. Κατάχρηση Δεσπόζουσας Θέσης

Η Επιτροπή σημειώνει καταρχάς το γενικό κανόνα σύμφωνα με τον οποίο η κατοχή ή απόκτηση δεσπόζουσας θέσης δεν απαγορεύεται αλλά αντίθετα είναι καθόλα

επιτρεπτή και σύννομη. Αυτό που ρυθμίζεται στο Νόμο είναι η απαγόρευση σε σχέση με την καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει μια επιχείρηση⁵¹. Για την στοιχειοθέτηση δηλαδή του άρθρου 6 του Νόμου, απαιτείται η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας ανάμεσα στην κατάχρηση και την δεσπόζουσα θέση. Η έννοια της καταχρηστικής συμπεριφοράς δεν ορίζεται στο άρθρο 6 του Νόμου το οποίο περιορίζεται στην ενδεικτική απαρίθμηση ορισμένων μορφών συμπεριφοράς, που εφόσον προέρχονται από επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση κρίνονται ικανές να θεμελιώσουν την σχετική παράβαση του Νόμου.

Σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΔΕΕ, η κατάχρηση, είναι έννοια αντικειμενική⁵² και κατά συνέπεια υποκειμενικά στοιχεία δεν διαδραματίζουν κανένα αποφασιστικό ρόλο. Δηλαδή, η κατάχρηση διαπιστώνεται χωρίς την αξιολόγηση της υπαιτιότητας, χωρίς την εξέταση δηλαδή του αν και κατά πόσο η παραβατική συμπεριφορά διαπράχθηκε με δόλο ή αμέλεια εκ μέρους της καταγγελλόμενης επιχείρησης. Η κατάχρηση συναρτάται με τη συμπεριφορά της δεσπόζουσας επιχείρησης που επιδρά στη δομή της αγοράς, αποδυναμώνοντας τον ήδη ασθενή ανταγωνισμό με τη χρήση μεθόδων ανάρμοστων σε καθεστώς υγιούς και αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή σημειώνει ακόμα τη γενική αρχή, σύμφωνα με την οποία, κάθε επιχείρηση δεσπόζουσα ή μη, καταρχάς θα πρέπει να έχει το δικαίωμα επιλογής των εμπορικών της εταίρων και ελεύθερης διάθεσης των περιουσιακών της στοιχείων⁵³. Εξάλλου όπως κρίθηκε στην απόφαση *United Brands*⁵⁴ μια επιχείρηση κατέχουσα δεσπόζουσα θέση στην αγορά, δεν υποχρεούται να ικανοποιεί τις ασυνήθεις παραγγελίες και μπορεί να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να προασπίσει τα νόμιμα και εύλογα συμφέροντά της. Για τον λόγο αυτό, θεωρείται ότι κάθε παρέμβαση, βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού, χρειάζεται προσοχή, ιδίως όταν η εφαρμογή του άρθρου 6 του Νόμου θα συνεπαγόταν την επιβολή υποχρέωσης προμήθειας στη δεσπόζουσα επιχείρηση.

Παράλληλα η Επιτροπή σημειώνει πως παρά το γενικό κανόνα του δικαίου που διέπει τις έννομες τάξεις των κρατών που ακολουθούν το μοντέλο της ελεύθερης αγοράς για την ελευθερία των συμβάσεων, μια δεσπόζουσα επιχείρηση, έχει

---

⁵¹ Βλ. Υπόθεση 85/76 *Hoffmann- La Roche*, Συλλογή Νομολογίας του Δικαστηρίου 1975, σελ 1663

⁵² *Ibid* παρ.91.

⁵³ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής-Κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ σε καταχρηστικές συμπεριφορές αποκλεισμού που υιοθετούν δεσπόζουσες επιχειρήσεις παρ. 75

⁵⁴ Βλ. Αποφάσεις της 14ης Φεβρουαρίου 1978, 27/76, *United Brands* και *United Brands Continentaal* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 75, σκέψη 184·

υποχρέωση, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις να παρέχει υπηρεσίες/αγαθά σε άλλες επιχειρήσεις.

Η άρνηση προμήθειας συντελείται όταν μια επιχείρηση καταχράται την δεσπόζουσα θέση της στην αγορά, διότι αρνείται την προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη. Η άρνηση δύναται να είναι άρνηση προμήθειας ή συναλλαγής τόσο προς ανταγωνιστή όσο και προς πελάτη της δεσπόζουσας επιχείρησης.

Για παράδειγμα, στην υπόθεση *Commercial Solvents* κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁵⁵, η ομώνυμη εταιρία διέκοψε τον εφοδιασμό με αμινοβουτανόλη της ανταγωνιστριάς της στην αγορά ιταλικής εταιρίας *Zoja*, η οποία παρασκεύαζε αιθαμβουτόλη. Η απόφαση έκρινε τη διακοπή των παραδόσεων αντίθετη προς το άρθρο 82 ΕΚ (νυν άρθρο 102 της ΣΛΕΕ), με το αιτιολογικό ότι η δεσπόζουσα θέση, την οποία κατείχε η *Commercial Solvents* στην παρασκευή της ουσίας αυτής και η οποία της παρείχε τη δυνατότητα να ελέγχει τον εφοδιασμό των κατασκευαστών παράγωγων προϊόντων, δεν της παρείχε το δικαίωμα να καταργεί τον ανταγωνισμό με τους πρώην πελάτες της, για τον μοναδικό λόγο ότι είχε αρχίσει να παρασκευάζει η ίδια τα παράγωγα αυτά.

Η Επιτροπή σημειώνει περαιτέρω ότι σύμφωνα και με ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁵⁶ η έννοια της άρνησης προμήθειας καλύπτει ένα ευρύ φάσμα πρακτικών μεταξύ των οποίων και την άρνηση προμήθειας προϊόντων σε παλαιούς ή/και σε νέους πελάτες⁵⁷, άρνηση χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ακόμη και όταν αυτό είναι απαραίτητο για την παροχή πληροφοριών για διεπαφές, ή άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε εγκατάσταση ή δίκτυο πρωταρχικής σημασίας. Αξίζει περαιτέρω να σημειωθεί ότι δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει πραγματική άρνηση εκ μέρους της δεσπόζουσας επιχείρησης αλλά αρκεί ακόμα και εξυπνοούμενη/έμμεση άρνηση⁵⁸ η οποία θα μπορούσε για παράδειγμα να καταδειχθεί σε τυχόν περίπτωση υπερβολικής καθυστέρησης προμήθειας συγκεκριμένου προϊόντος ή ακόμα και σε περίπτωση επιβολής παράλογων όρων σε αντάλλαγμα της προμήθειας όπως αδικαιολόγητα

⁵⁵ Απόφαση της 6ης Μαρτίου 1974, συνεκδικασθείσες αποφάσεις 6/73 και 7/73, *Istituto Chemioterapico Italiano* και *Commercial Solvents* κατά Επιτροπής (συλλογή τόμος 1974, σ. 113).

⁵⁶ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ σε καταχρηστικές συμπεριφορές αποκλεισμού που υιοθετούν δεσπόζουσες επιχειρήσεις. παρ. 78.

⁵⁷ *Ibid* (συλλογή τόμος 1974, σ. 223).

⁵⁸ Βλ. σχετικά 1999/243/ΕΚ: Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 16/9/98, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης ΕΚ (Υπόθεση IV/35.134 - συμφωνία διατλαντικής ναυτιλιακής διάσκεψης) *EE L 95 της 9.4.1999, σ. 1 έως 112, παραρ. 141*. 2001/892/ΕΚ: Απόφαση της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2001, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ (COMP/C-1/36.915 — *DeutschePostAG* — Παρακράτηση διασυννοριακού ταχυδρομείου) *EE L 331 της 15.12.2001, σ. 40 έως 78, παραρ. 553*.

ψηλές τιμές, καθώς σε περίπτωση συμμετοχής σε διαπραγμάτευση κακή τη πίστη, ή όταν χρησιμοποιούνται τακτικές παρέλκυσης ώστε να αποσυρθεί μια παραγγελία.⁵⁹

Η άρνηση πώλησης αγαθών ή συναλλαγής, η οποία προβάλλεται από τη δεσπόζουσα επιχείρηση και δεν δικαιολογείται αντικειμενικά απαγορεύεται, αφού θα μπορούσε, έστω δυνητικά, να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές. Θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι η δεσπόζουσα επιχείρηση δεν ήταν σε θέση να επιλέξει άλλο μέτρο λιγότερο επώδυνο από την άρνηση πώλησης για την προάσπιση των εμπορικών της συμφερόντων.

Συνακόλουθα, έχοντας υπόψη τα όσα απορρέουν από, τις αποφάσεις της Επιτροπής⁶⁰ και της νομολογίας εν γένει, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι κατά την αξιολόγηση της συμπεριφοράς της δεσπόζουσας επιχείρησης για να διαπιστωθεί εάν και κατά πόσο συντρέχει καταχρηστική συμπεριφορά, κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(β) του Νόμου, λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται διάφορα κριτήρια μεταξύ των οποίων, αυτή καθαυτή συμπεριφορά της επιχείρησης, η ύπαρξη η μη αντικειμενικής δικαιολόγησης, το στοιχείο του απαραίτητου της εισροής για τον πελάτη της δεσπόζουσας επιχείρησης, ο περιορισμός του ανταγωνισμού προς ζημιά των καταναλωτών.

Όσον αφορά την συμπεριφορά της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ, η Επιτροπή σημειώνει ότι η εταιρεία MICRO STORES στην καταγγελία της ισχυρίστηκε ότι η άρνηση της ΛΑΝΙΤΗΣ να συνεργαστεί μαζί της προμηθεύοντας την με τα προϊόντα τα οποία εμπορεύεται συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει στην αγορά κατά παράβαση του άρθρου παράβαση το άρθρου 6(1)(β) του Νόμου.

Η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να αναφέρει στο σημείο αυτό ότι παρόλο που αντικείμενο της καταγγελίας αφορά όλα τα προϊόντα τα οποία εμπορεύεται η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ, όπως είναι το φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα, το έτοιμο τσάι, ο έτοιμος καφές, τυριά, γιαούρτια, μη αεριούχα ποτά, αεριούχα ποτά τύπου cola, καθώς και τα λοιπά αεριούχα ποτά, εντούτοις ως διαφαίνεται από την προηγηθείσα ανάλυση της σχετικής αγοράς, προκύπτει ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση μόνο στην αγορά χονδρικής προμήθειας αεριούχων ποτών τύπου cola, κατέχοντας για το έτος 2012, μερίδιο αγοράς της τάξης του >70%. Ως εκ τούτου,

⁵⁹FAULL & NIKPAY, § 3.146 – 3.148, ed. Oxford Univ. Press, εκδ. 1999.

⁶⁰ Απόφαση ΕΠΑ 39/2012: Καταγγελία της εταιρείας Golden Telemedia Ltd εναντίον της ΑΤΗΚ για άρνηση παροχής υπηρεσιών αναφορικά με κλήσεις υπεραξίας (900) για χρήστες so-easy (αρ. φακ. 11.17.007.20)

η συμπεριφορά της εταιρείας LANITHΣ εξετάζεται μόνο σε σχέση με την εν λόγω επιμέρους αγορά καθώς ενδεχόμενη καταχρηστική εκμετάλλευση δύναται να εξετασθεί μόνο σε περίπτωση κατοχής δεσπόζουσας θέσης. Συναφώς, ελλείπει κατοχής θέσης οικονομικής ισχύος από δεσπόζουσα επιχείρηση που της επιτρέπει να λειτουργεί στην αγορά ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες της ή/και τους καταναλωτές, δεν τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 6(1)(β) του Νόμου.

Η Επιτροπή καθόλου βέβαια δεν παραγνωρίζει το γεγονός ότι η εταιρεία LANITHΣ αποτελεί εταιρεία με μεγάλη γκάμα προϊόντων, για τα οποία η MICRO STORES ζητά να συνεργαστεί μαζί της.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι όπως προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υπόθεσης, στις 21/5/2013 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ αντιπροσώπων της MICRO STORES και της LANITHΣ κατά την οποία συζητήθηκε ενδεχόμενη μεταξύ τους συνεργασία.

Κάποιες μέρες αργότερα, στις 27/5/2013 εκπρόσωποι της εταιρείας MICRO STORES απέστειλαν επιστολή σε εκπρόσωπο της εταιρείας LANITHΣ με την οποία τον ευχαρίστησαν για τη συνάντηση, και τον ενημέρωσαν παράλληλα ότι επρόκειτο να λειτουργήσουν νέες υπεραγορές σε όλη την Κύπρο. Υπό το φως λοιπόν της λειτουργίας νέων καταστημάτων, η MICRO STORES ζήτησε από την LANITHΣ να την ενημερώσει αναφορικά με τις πιστώσεις, εκπτώσεις και παροχές που θα παραχωρούνταν σε αυτή ώστε να είναι δυνατή η υπογραφή συμφωνίας με στόχο την άμεση έναρξη της συνεργασίας τους. Επίσης, στην υπό αναφορά επιστολή η MICRO STORES δήλωσε ότι: *«Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα να ξεκινήσουμε επί δοκιμαστικής βάσης τριών μηνών για να γνωρίσετε την εταιρεία μας πιο καλά.»*

Ακολούθως στις 3/7/2013, εκπρόσωπος της MICRO STORES με επιστολή του προς εκπρόσωπο της εταιρείας LANITHΣ, αφού έκανε μια ιστορική αναδρομή των συζητήσεων που έλαβαν χώρα μεταξύ τους αναφορικά με ενδεχόμενη συνεργασία, ανέφερε ότι σύμφωνα με τα όσα του είχαν επισημανθεί περί της 20 Ιουνίου το πρόβλημα δεν ήταν στην Κύπρο αλλά στα κεντρικά γραφεία της εταιρείας στην Ελλάδα και η LANITHΣ περίμενε οδηγίες από την Ελλάδα. Με την εν λόγω επιστολή ο εκπρόσωπος της MICRO STORES ζήτησε συνεργασία όσον αφορά το φρέσκο παστεριωμένο αγελαδινό γάλα με οποιουσδήποτε όρους ή/και με οποιουσδήποτε όρους πληρωμής, ενώ για τα υπόλοιπα προϊόντα δεν εξέφρασε οποιαδήποτε απαίτηση και παρέμενε στη διάθεση τους για τη σύναψη σχετικής συμφωνίας όταν και εφόσον τούτο ήθελε αποφασίσει η εταιρεία LANITHΣ.

Στις 10/7/2013 εκπρόσωπος της MICRO STORES με επιστολή του προς εκπρόσωπο της εταιρείας LANITHΣ εξέφρασε τη δυσαρέσκεια του αναφορικά με το γεγονός ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν ανταποκρίθηκε στις επιστολές ημερομηνίας 27/5/2013, 17/6/2013 και 3/7/2013 ενώ ταυτόχρονα τον ενημέρωσε ότι στις 12/7/2013 θα λειτουργήσουν δύο υπεραγορές MICRO STORES στη Λάρνακα και Ορμήδεια, ζητώντας παράλληλα να τους παραδοθεί γάλα. Στην υπό αναφορά επιστολή αναφέρεται ότι: *«Ζητούμε από εσάς όπως ανταποκριθείτε στην επιστολή μας και μας ενημερώσετε για τον τρόπο που θέλετε να συνεργαστούμε και τους τρόπους πληρωμής οι οποίοι θα γίνουν σεβαστοί από εμάς».*

Επιπρόσθετα, στις 11/7/2013, η εταιρεία LANITHΣ δια του διευθυντή της εταιρείας στην Κύπρο, με γραπτή επιστολή πληροφόρησε την MICRO STORES ότι αφού εξέτασε όλα τα εμπορικά δεδομένα και τις άλλες δεσμεύσεις της εταιρείας, αποφάσισε ότι την υπό αναφορά χρονική στιγμή δεν υπήρχε δυνατότητα συνεργασίας μαζί της.

Η Επιτροπή σημειώνει περαιτέρω ότι, παρά την άρνηση της LANITHΣ ως καταγράφηκε ανωτέρω, περί το 2014, η MICRO STORES επιχείρησε να επαναδιαπραγματευθεί εκ νέου προκειμένου τα εμπλεκόμενα μέρη να καταλήξουν σε συμφωνία. Η MICRO STORES με επιστολή προς την LANITHΣ ημερομηνίας 29/5/2014, εξέφρασε ξανά την επιθυμία να συμβληθεί με την εν λόγω εταιρεία για να μπορεί να εμπορεύεται τα προϊόντα της. Η LANITHΣ με απαντητική επιστολή ημερομηνίας 12/6/2014 τοποθετήθηκε ως ακολούθως: *«Θα θέλαμε να επαναλάβουμε τη θέση της εταιρείας μας ότι οι λόγοι που δεν είχαμε προχωρήσει σε εμπορική συνεργασία μαζί σας είναι απόλυτα εμπορικοί/οικονομικοί. Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε μαζί σας ξανά μια πιθανή συνεργασία. Θα επικοινωνήσουμε μαζί σας τηλεφωνικώς για διευθέτηση συνάντησης».*

Κατόπιν, όπως διευκρίνισε η MICRO STORES, πράγματι έγιναν ξανά διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο εταιρειών χωρίς ωστόσο να καταλήξουν σε οποιαδήποτε συμφωνία. Ο λόγος έγκειται στο γεγονός ότι παρόλο που η MICRO STORES δεν έθεσε όρους όσον αφορά την πιστωτική πολιτική καθότι είναι διατεθειμένη να πληρώνει τους μετρητοίς, κατά την παράδοση των προϊόντων, η LANITHΣ εντούτοις πρόσφερε εκπτώσεις κάτω από το {...}% από τις εκπτώσεις που προσφέρει στον ανταγωνισμό, κάτι που είναι εντελώς ασύμφορο για την MICRO STORES. Η MICRO STORES ισχυρίστηκε ότι η LANITHΣ προσφέρει προς αυτήν έκπτωση της τάξης του {...}% στα αναψυκτικά Coca Cola, Sprite και Fanta τη στιγμή που δύναται να αγοράζει {...} από μεταπωλητή με {...} έκπτωση και {...}. Προς

απόδειξη του ισχυρισμού της αυτού, η MICRO STORES προσκόμισε τιμολόγια εταιρείας – μεταπωλητή με την οποία συναλλάχθηκε για την αγορά {...}.

Εν συνεχεία το 2014 πρότεινε όρους συνεργασίας τους οποίους όμως η MICRO STORES δεν έκανε αποδεκτούς γιατί τους θεώρησε ασύμφορους.

Σε συνέχεια των ως άνω διαπιστώσεων η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η άρνηση πώλησης από δεσπόζουσα επιχείρηση δεν θεωρείται δίχως άλλο καταχρηστική αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται αν είναι αντικειμενικά δικαιολογημένη⁶¹. Κάθε δεσπόζουσα επιχείρηση μπορεί να λάβει εύλογα μέτρα για την προστασία των εμπορικών της συμφερόντων θα πρέπει όμως σε κάθε περίπτωση αυτά να είναι θεμιτά, αντίστοιχα με την απειλή και να μην υπερβαίνουν τα όρια της νόμιμης άμυνας του προμηθευτή για την προστασία των εμπορικών του συμφερόντων⁶².

Άρνηση πώλησης μπορεί να δικαιολογείται όταν αυτή οφείλεται σε περιορισμένη παραγωγή που δεν επαρκεί για την κάλυψη της ζήτησης,⁶³ σε νόμιμη υποχρέωση μη διάθεσης του προϊόντος ή προτεραιότητας στην κάλυψη συγκεκριμένης αγοράς,⁶⁴ σε περίπτωση που ο αντισυμβαλλόμενος δεν τηρεί τις συμβατικές του ή νόμιμες υποχρεώσεις⁶⁵ ή την εμπορική πολιτική ή ακόμα σε λόγους που αφορούν την πιστοληπτική ικανότητα (creditworthiness) μιας εταιρείας.⁶⁶ Σε κάθε περίπτωση πάντως εξετάζεται παράλληλα εάν τηρείται η αρχή της αναλογικότητας. Όπως σημείωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε απόφαση της⁶⁷ «*μια δεσπόζουσα επιχείρηση μπορεί πάντοτε να λάβει εύλογα μέτρα για την προστασία των εμπορικών συμφερόντων της, τα μέτρα όμως αυτά πρέπει να είναι θεμιτά και σε αντιστοιχία με την απειλή.*»

Από τα περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης διαφαίνεται ότι η MICRO STORE έχοντας πρόθεση να λειτουργήσει αριθμό υπεραγορών σε όλη την Κύπρο, κατά το 2013, απευθύνθηκε στην εταιρεία LANITHΣ ζητώντας από αυτή να την προμηθεύσει με όλη την γκάμα των προϊόντων που παράγει, εισάγει και εμπορεύεται, συμπεριλαμβανομένων των αναψυκτικών τύπου cola, στα οποία η LANITHΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση. Προς τον σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις

⁶¹ Βλ. απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού 519/VI/2011, παρ. 119.

⁶² Βλ. απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού 551/VII/2012: Λήψη απόφασης επί: α) Της καταγγελίας της «Αλουμίνιον ΑΕ» κατά του «Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ» και της «Δημόσιας Επιχείρησης Αερίου ΑΕ», και β) της καταγγελίας της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ κατά της ΔΕΠΑ.

⁶³ Βλ. Υπόθεση 77/77 Benzine en Petroleum Handelsmaatschappij BV κ.α. κατά Επιτροπής σκ.21 επ.

⁶⁴ Βλ. υποθέσεις C-468/06 έως C-478/06 Σωτ. Λέλος και Σία ΕΕ και λοιποί κατά GlaxoSmithKline AEBE Φαρμακευτικών Προϊόντων, πρώην Glaxowellcome AEBE σλ. 71-77

⁶⁵ Βλ. Απόφαση Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού 519/VI/2011 σκ. 110 επ.

⁶⁶ Βλ. Faull & Nikray, §3.158 και απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής IV/33. 544 British Midland v. Aer Lingus §25.

⁶⁷ Βλ. Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής IV/32-279 BBI/Boosey & Hawkes §19.

21/5/2013 ανάμεσα στις δύο εταιρείες, με βασικό περιεχόμενο την παρουσίαση των πλάνων της εταιρείας MICRO STORE, η οποία στη συνέχεια απέστειλε σειρά επιστολών προς την ΛΑΝΙΤΗΣ με ημερομηνίες 27/5/2013, 17/6/13, 3/7/2013 και 10/7/2013, με τις οποίες επιδίωκε να συνεργαστεί με την εν λόγω εταιρεία ώστε να μπορέσει να εμπορεύεται τα προϊόντα της.

Όπως προκύπτει από τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, το κύριο αίτημα της εταιρείας MICRO STORES αφορούσε την προμήθεια φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος, ενώ για τα υπόλοιπα προϊόντα της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ, η MICRO STORES παρέμενε στη διάθεσή της για τη σύναψη σχετικής συμφωνία όταν και εφόσον η εν λόγω εταιρεία το επιθυμούσε. Όπως έχει σημειωθεί ανωτέρω, η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ κατέχει δεσπόζουσα θέση μόνο στην επιμέρους αγορά των αεριούχων ποτών τύπου cola, ήτοι στα προϊόντα για τα οποία η εταιρεία MICRO STORE δεν επιθυμούσε την άμεση συνεργασία, παραμένοντας απλώς στη διάθεσή της ΛΑΝΙΤΗΣ.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ, ενώ δεν ανταποκρίθηκε καθόλου στις αρχικές επιστολές της MICRO STORES, στις 11/7/2013 σε σχετική επιστολή της ανέφερε ότι: *«Αναγνωρίζω λήψη της επιστολής σας ημερομηνίας 10/7/2013 σε σχέση με το ενδεχόμενο εμπορικής συνεργασίας. Δυστυχώς η Εταιρεία μας αφού εξέτασε όλα τα εμπορικά δεδομένα και τις άλλες δεσμεύσεις της αποφάσισε ότι την παρούσα χρονική στιγμή δεν υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας με την εταιρεία σας».*

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας, ερωτήθηκε η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ για τους λόγους άρνησης συνεργασίας με την MICRO STORES, ενώ παράλληλα ζητήθηκαν να ενημέρωση για όσα συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της συνάντησης ημερομηνίας 21/5/2013. Η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ σε επιστολή της ημερομηνίας 30/12/2013, που απέστειλε στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, ανέφερε ότι σκοπός της συνάντησης που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της εταιρείας MICRO STORES ήταν μια πρώτη παρουσίαση των πλάνων της MICRO STORES. Σύμφωνα με όσα ανέφερε η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ τα καταστήματα που θα λειτουργούσε η MICRO STORES θα ήταν συνολικού εμβαδού 700-1100 τ.μ. με περιορισμένο αριθμό κωδικών και θα ήταν καταστήματα με χαμηλό λειτουργικό κόστος. Κατά την εν λόγω συνάντηση, δεν έγινε καμία αναφορά σε όρους πιθανής συνεργασίας, ενώ η εταιρεία MICRO STORES ανέλαβε να αποστείλει

λεπτομερή πλανογράμματα των καταστημάτων καθώς επίσης και κατάσταση των μετόχων.

Περαιτέρω, η εταιρεία LANITHΣ στην υπό αναφορά επιστολή της ανέφερε ότι στις 11/7/2013 πληροφόρησε εγγράφως την MICRO STORES ότι δεν υπήρχε δυνατότητα συνεργασίας επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι η εταιρεία δεν συζήτησε εμπορικούς όρους με την MICRO STORES. Η εταιρεία, στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, επισήμανε σε σχετική επιστολή της ημερομηνίας 21/10/2014, ότι ως μέλος του Ομίλου Εταιρειών Coca Cola Hellenic έχει την υποχρέωση όπως προτού προβούν σε οποιαδήποτε εμπορική συνεργασία, να διασφαλίζουν ότι αυτή θα διέπεται από μια ασφαλή πιστωτική πολιτική. Επί τούτου, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με την εταιρεία LANITHΣ κατά τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε με τους αντιπροσώπους της εταιρείας MICRO STORES ζητήθηκε κατάσταση των μετόχων της εταιρείας.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την ενωσιακή νομολογία, έχει την άποψη ότι λόγοι που συνυφαίνονται άμεσα με την πιστοληπτική ικανότητα/φερεγγυότητα μιας εταιρείας μπορούν να αποτελέσουν αντικειμενικό δικαιολογητικό λόγο σε περίπτωση άρνησης προμήθειας από δεσπύζουσα επιχείρηση. Σε κάθε περίπτωση όμως οι λόγοι αυτοί δεν μπορούν να είναι δυσανάλογοι προς την εξυπηρέτηση του επιδιωκόμενου σκοπού (αρχή αναλογικότητας).

Ως προς το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή σημειώνει ότι σύμφωνα με το έγγραφο του International Competition Network «The most commonly accepted justification for a refusal to deal is a refusal based on legitimate business decisions, or “acceptable commercial grounds. Competition agencies agree that suppliers, including those with market power, have a fundamental right to refuse to deal in situations in which the refusal is in line with normal business practice. Examples include refusals based on a customer’s poor credit record,⁶⁸ its reputation as an unreliable trading partner,⁶⁹ or the customer’s, unwillingness to accept or comply with generally accepted terms of supply.»⁷⁰

Σε σχέση με τα όσα καταγράφονται ανωτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ιδιαίτερα το γεγονός ότι Δικαστήριο στη Σουηδία κατά την εξέταση αστικής αγωγής που έχει

⁶⁸ European Commission, Serbia, Singapore, Slovak Republic, United Kingdom. According to the German response, a refusal of supply may be justified if the retailer is facing insolvency. However, the supplier cannot invoke this justification if the retailer provides sufficient security.

⁶⁹ Canada, European Commission, Italy. The response of Swiss NGAs, Hoffet, Meinhardt and Venturi, refers to a case (Speedy Garage SA/BMW (Suisse Sa)) where the Vaud Cantonal Tribunal ruled that “commercial reputation” may also be an objective for a refusal to deal.

⁷⁰ <http://www.internationalcompetitionnetwork.org/uploads/library/doc616.pdf>

καταχωρηθεί από την εταιρεία Speedy Garage εναντίον της BMW για άρνηση προμήθειας, δήλωσε ότι η κακή εμπορική φήμη μιας εταιρείας αποτελούσε αντικειμενική δικαιολογία στην άρνηση προμήθειας.

Επί τούτου, η Επιτροπή παραθέτει το σκεπτικό του Ανώτατου Δικαστηρίου στην απόφαση στην προσφυγή 1023/2012⁷¹ όπου παρατήρησε ότι: *«Αποτελεί όμως γεγονός ότι το Άρθρο 26 του Συντάγματος περιέχει διατάξεις που δικαιολογούν τον περιορισμό του ελευθέρως συμβάλλεσθαι και σχετικές αποφάσεις δυνατόν να περιορίζουν το συνταγματικό αυτό δικαίωμα εφόσον βεβαία δικαιολογούνται επαρκώς. Παρατηρείται δε ότι στην παρ.1 του άρθρου 26, ρητά μνημονεύεται η δυνατότητα Νόμου να προβλέψει την πρόληψη εκμετάλλευσης από πρόσωπα που διαθέτουν «ιδιάζουσαν οικονομική ισχύν.» Είναι σ' αυτά τα πλαίσια που πρέπει να ιδωθεί η παρέμβαση της ΕΠΑ.»*

Η Επιτροπή έχει αναφέρει σε αριθμό αποφάσεων της ότι ο προμηθευτής έχει το δικαίωμα να επιλέγει ή να τροποποιεί το σύστημα διανομής των προϊόντων του ή να μεταβάλει τους εμπορικούς ή πιστωτικούς όρους συναλλαγής με τους διανομείς του, προκειμένου να βελτιώνει τη θέση του στον ανταγωνισμό καθώς και για να προστατεύσει τα εμπορικά της συμφέροντα. Η οργάνωση του συστήματος διανομής μιας επιχείρησης ανήκει στον πυρήνα της συναλλακτικής ελευθερίας του προμηθευτή, έτσι ώστε το εν λόγω σύστημα να ανταποκρίνεται με τον καλύτερο τρόπο στα επιχειρηματικά του συμφέροντα⁷².

Σε σχέση με τα ως άνω, η Επιτροπή εν πρώτης σημείωσε ότι η χρονική περίοδος που η MICRO STORE αιτήθηκε συνεργασία με την εταιρεία LANITHΣ συμπίπτει με τα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά το 2013, οπότεν και επικρατούσαν στην Κύπρο ιδιάζουσες οικονομικές συνθήκες, συνεπεία της οικονομικής κρίσης και του κουρέματος των τραπεζικών καταθέσεων που έλαβε χώρα κατά τον Μάρτιο του 2013, γεγονότα που δικαιολογούν την λήψη μέτρων για την προστασία των επιχειρηματικών συμφερόντων της LANITHΣ.

Η Επιτροπή σημείωσε ότι η LANITHΣ, με την επιστολή της ημερομηνίας 30/12/2013, δήλωσε ότι: *«υπάρχουν βάσιμες πληροφορίες πως πίσω από την εταιρεία MICRO STORE βρίσκεται ο ιδιοκτήτης της αλυσίδας υπεραγορών Ορφανίδης»*, λόγω της οποίας η LANITHΣ είχε υποστεί ζημιά ύψους €{...} και ως εκ τούτου η εταιρεία

⁷¹ Απόφασης ημερομηνίας 30/11/2012, Παγκύπριος Οργανισμός Αγελαδοτρόφων (ΠΟΑ) Λτδ και Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (προσφυγή αρ.1023/2012), σελ.11

⁷² Βλ. ενδεικτικά την απόφαση της Επιτροπής 38/2014: Καταγγελία της εταιρείας Great Minds Marketing & Public Relations Co. Ltd εναντίον της εταιρείας Crabtree & Evelyn (Overseas) Ltd,

MICRO STORES «θεωρήθηκε πελάτης υψηλού κινδύνου και ως εκ τούτου δεν υποβλήθηκε προς αυτήν συγκεκριμένη εμπορική πρόταση.»

Από την πλευρά της η εταιρεία MICRO STORES αρνήθηκε ότι είχε συνεργασία με τον κ. Χρίστο Ορφανίδη, σημειώνοντας ταυτόχρονα ότι ο κ. Χρίστος Ορφανίδης {...} και ότι ο σημερινός μέτοχος της MICRO STORES είναι ο κ. Νίκος Νικολάου, {...}.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή συνεκτίμησε ότι οι δύο εμπλεκόμενες εταιρείες επανεκκίνησαν τις μεταξύ τους διαπραγματεύσεις για την επίτευξη συνεργασίας. Σε ότι αφορά τις μεταγενέστερες συζητήσεις που έγιναν μεταξύ των δύο εταιρειών, κατά ή περί το 2014 για μια πιθανή συνεργασία τόσο σε ότι αφορά την προμήθεια φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος καθώς και όλων των προϊόντων της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ, η εταιρεία MICRO STORES ισχυρίστηκε ότι ο λόγος της μη συνεργασίας, έγκειται στο γεγονός ότι, παρόλο που η MICRO STORES δεν έθεσε όρους όσον αφορά πιστωτική πολιτική, δηλαδή ήταν και είναι έτοιμη να πληρώνει με την παράδοση, εντούτοις η ΛΑΝΙΤΗΣ έπρεπε να προσφέρει εκπτώσεις και παροχές ψηλότερες από αυτές που δίνει στους ανταγωνιστές της κάτι το οποίο δεν έπραξε, σύμφωνα με την ίδια. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι οι εκπτώσεις που πρόσφερε στην MICRO STORES ήταν κάτω από το {...}% των εκπτώσεων που προσφέρει στους ανταγωνιστές της.

Επιπρόσθετα, η MICRO STORES σημείωσε ότι, το πρόβλημα μη συνεργασίας μεταξύ των δύο μερών, έγκειτο στους όρους της συμφωνίας που της έχει παραχωρήσει η ΛΑΝΙΤΗΣ, υπογραμμίζοντας ότι με την προτεινόμενη συμφωνία εμπορικής συνεργασίας η ΛΑΝΙΤΗΣ προσφέρει στην MICRO STORES {...}% έκπτωση στα αναψυκτικά Coca-cola, Sprite και Fanta, ενώ για {...} προϊόντα η MICRO STORES, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, τα αγοράζει από μεταπωλητή με {...}% έκπτωση. Τέλος, η MICRO STORES σημείωσε ότι εφόσον ένας πελάτης αγοράζει τοις μετρητοίς, είναι λογικό να απολαμβάνει τουλάχιστον {...}%- {...}% καλύτερη έκπτωση από τους πελάτες που απολαμβάνουν πίστωση.

Η Επιτροπή διαπιστώνει παράλληλα ότι κατά την προκαταρκτική έρευνα της καταγγελίας, η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ αναφέρθηκε στις βασικές κατηγορίες πελατών της και τους συνήθεις εμπορικούς όρους συνεργασίας μαζί τους.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ οι πελάτες της χωρίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες, ήτοι: (α) Καταστήματα {...}, (β) Καταστήματα {...}, και (γ) {...}.

Η εταιρεία LANITHΣ διευκρίνισε ότι οι πελάτες της (α) και (β) κατηγορίας εξυπηρετούνται είτε λαμβάνοντας απευθείας παραγγελίες είτε δια μέσου αντιπροσώπων. Σύμφωνα με την ίδια, οι όροι συνεργασίας διέπονται από εμπορικές συμφωνίες {...}.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας της καταγγελίας, για τον η εταιρεία LANITHΣ παρείχε πληροφόρηση σχετικά με τον τρόπο συνεργασίας της με τους πελάτες της, καθώς και την πολιτική πιστώσεων που παραχωρεί σε νέους και υφιστάμενους πελάτες της. Συγκεκριμένα, η LANITHΣ σημείωσε ότι για τους υφιστάμενους πελάτες της παραχωρεί {...} βάσει των εμπορικών συμφωνιών των οποίων οι πελάτες της έχουν ήδη συνάψει μαζί τους. {...}.

Η Επιτροπή σημείωσε επίσης και τα όσα αναφέρθηκαν από την εταιρεία LANITHΣ όσον αφορά τους νέους πελάτες της εταιρείας. Σύμφωνα με την πολιτική που ακολουθείται είναι η συνεργασία {...} όπως είναι ενδεικτικά οι συμφωνίες της με τις εταιρείες {...}. Ακολούθως, {...}.

Όσον αφορά τη συνεργασία της με τους πελάτες της, η εταιρεία LANITHΣ σημείωσε επίσης, ότι κατά κανόνα η εμπορική συνεργασία της εταιρεία LANITHΣ με όλους τους νέους πελάτες γίνεται με βάση τη γενική εμπορική πολιτική της εταιρείας, η οποία είναι ομοιόμορφη. Η μόνη διαφοροποίηση μεταξύ νέων και υφιστάμενων πελατών ενδέχεται να γίνει στους οικονομικούς όρους της συνεργασίας (όροι πίστωσης), ως έχει αναφερθεί πιο πάνω. Τέλος, η εταιρεία LANITHΣ ανέφερε ότι στο παρελθόν έχει αρνηθεί συνεργασία, σε περιπτώσεις που ο ενδιαφερόμενος δεν ήταν πρόθυμος να ακολουθήσει τους προτεινόμενους όρους συνεργασίας.

Αναφορικά με το ύψος των εκπτώσεων, η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας που διεξήγαγε η Υπηρεσία, διαπιστώθηκε μέσα από στοιχεία αναφορικά με την εκπτωτική πολιτική της LANITHΣ, ότι οι πελάτες της διαχωρίζονται σε {...} διαφορετικά κανάλια (κατηγορίες), μεταξύ των οποίων είναι τα {...} - local & traditional, {...}.

Περαιτέρω, η LANITHΣ για να καθορίσει την εκπτωτική πολιτικής της για κάθε εταιρεία/πελάτη λαμβάνει υπόψη {...}.

Από τα στοιχεία που βρίσκονται καταχωρισμένα στον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης προκύπτει ότι η LANITHΣ, στα πλαίσια της γενικότερης εκπτωτικής της πολιτικής λαμβάνει υπόψη το εάν ένας πελάτης αποτελεί νέο πελάτη της εταιρείας. {...}.

Πελάτες {...}.

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι σύμφωνα με τη γενικότερη εκπτώτικη πολιτική της ΛΑΝΙΤΗΣ, η μέγιστη έκπτωση που μπορεί να δοθεί στην κατηγορία των discounters, όσον αφορά τα αναψυκτικά (SSDs) είναι {...}. Το μέγιστο ποσοστό έκπτωσης όμως δίδεται μόνο σε περίπτωση που ο πελάτης {...}.

Επιπρόσθετα η Επιτροπή σημειώνει ότι σε σχέση με τις εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν κατά το 2014 στην εταιρεία MICRO STORE, προκύπτει ότι η ΛΑΝΙΤΗΣ με βάση την εκπτώτικη πολιτική της και των εμπορικών κριτηρίων που λαμβάνει υπόψη κατατάσσει την MICRO STORES στην κατηγορία “Local & Traditional” και όχι στην κατηγορία των “discounters”. Σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στο έγγραφο πολιτική της εταιρεία “Local & Traditional” θεωρούνται {...}. Από τα στοιχεία που βρίσκονται καταχωρισμένα εντός των διοικητικών φακέλων της υπόθεσης προκύπτει ότι η εταιρεία MICRO STORE από τον Ιούλιο του 2013 λειτουργούσε τέσσερα (4) καταστήματα μικρού εμβαδού (600 τμ-1,500τμ)⁷³, στην περιοχή Δροσίας στη Λάρνακα, στην Ορμήδεια, Ξυλοφάγου, και στην περιοχή Ακρόπολης στη Λάρνακα.

Ως εκ τούτου, η έκπτωση {...}% η οποία δόθηκε για τα αναψυκτικά στην MICRO STORES είναι παρόμοια με αυτή που απολάμβαναν οι υπόλοιποι πελάτες της ΛΑΝΙΤΗΣ οι οποίοι ανήκουν στην κατηγορία “Local & Traditional”. Επίσης, οι εκπτώσεις που δίδονται στα “Local & Traditional” ή “Superettes” όπως τα ονομάζει η ΛΑΝΙΤΗΣ είναι ON INVOICE, και μόνο σε περιπτώσεις στις οποίες ισχύει η πολιτική του {...}. Περαιτέρω, όσον αφορά τα αναψυκτικά (SSDs) στην κατηγορία των “Local & Traditional”, οι πελάτες οι οποίοι αποφέρουν ετήσιο εισόδημα μέχρι {...}.

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω η MICRO STORES αποτελούσε νέο πελάτη της ΛΑΝΙΤΗΣ καθώς και νέο παίκτη της αγοράς και οι νέοι πελάτες {...} Σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από την ΛΑΝΙΤΗΣ αναφορικά με πέντε συμφωνίες συνεργασίας με νέους πελάτες της, οι οποίοι πληρώνουν μετρητά ή με επιταγή της ίδιας ημέρας, διαφαίνεται ότι στους τέσσερεις δίδεται έκπτωση όσον αφορά τα αναψυκτικά (SSDs) {...}%, ενώ σε ένα πελάτη δίδεται έκπτωση μόνο {...}.

Επίσης σύμφωνα με στοιχεία που δόθηκαν από τη ΛΑΝΙΤΗΣ και αφορούν τρία συμβόλαια με νέους πελάτες συγκεκριμένα της κατηγορίας των “Local & Traditional”,

---

⁷³ Βλέπε επιστολή της εταιρείας MICRO STORE προς την ΛΑΝΙΤΗΣ ημερομηνίας 27/5/2013 (Ερ.11^A Τόμος 1).

στην οποία κατατάσσεται σύμφωνα με την εν λόγω εταιρεία και η MICRO STORES, στον ένα πελάτη {...} στο δεύτερο πελάτη {...}, ενώ στον τρίτο πελάτη ο {...}.

Ως εκ των ανωτέρω στοιχείων και δεδομένων προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι εκπώσεις που προτάθηκαν από την εταιρεία LANITHΣ στην καταγγέλλουσα ήταν παρόμοιες με αυτές που απολάμβαναν οι υπόλοιποι πελάτες της LANITHΣ οι οποίοι ανήκουν στην κατηγορία "Local & Traditional".

Η Επιτροπή εν συνεχεία των ως άνω συμπερασμάτων, εξέτασε αν και κατά πόσο η συμπεριφορά της εταιρείας LANITHΣ είχε ως αποτέλεσμα ή/και επακόλουθο τον περιορισμό του ανταγωνισμού και ιδίως εάν η μη αποδοχή συνεργασίας με την MICOSTORE επηρέασε τη δραστηριοποίηση της εν λόγω εταιρείας στο επόμενο στάδιο.

Επί τούτου, η Επιτροπή άντλησε καθοδήγηση από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση Commercial Solvents⁷⁴ το οποίο έκρινε πως μια εταιρεία εκμεταλλεύεται καταχρηστικώς τη δεσπόζουσα θέση της, εφόσον ενεργεί «*με κίνδυνο να εξαφανίσει κάθε ανταγωνισμό από μέρους του πελάτη αυτού*». Η άρνηση πώλησης από δεσπόζουσα εταιρεία δηλαδή, συνιστά παράβαση του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι η συμπεριφορά της περιέφερε τις εταιρείες/πελάτες της σε μειονεκτική θέση ή/και τις οδήγησε σε εξόντωσή τους από την αγορά.

Επιπρόσθετα, στην υπόθεση United Brands⁷⁵ το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε ότι η συμπεριφορά της εταιρείας ήταν ασυμβίβαστη με το άρθρο 82 ΕΚ (νυν άρθρο 102 της ΣΛΕΕ), «*καθόσον η άρνηση πωλήσεως περιορίζει τις αγορές προς ζημιά των καταναλωτών και εισάγει δυσμενείς διακρίσεις που μπορούν να φθάσουν μέχρι τον αποκλεισμό ενός εμπορικώς συνεργαζόμενου από την οικεία αγορά*». Διατηρώντας το ίδιο πνεύμα, το ΔΕΕ στην υπόθεση Continental Can, ανέφερε ότι: «*Άλλωστε, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία γ και δ της παραγράφου 2, η διάταξη αυτή (άρθρο 86 Συνθ ΕΚ, νυν άρθρο 102 της ΣΛΕΕ) δεν αφορά μόνο τις πρακτικές που μπορούν να προκαλέσουν άμεση ζημία στους καταναλωτές, αλλά επίσης και αυτές που τους προκαλούν ζημία θίγοντας μια πραγματική διάρθρωση ανταγωνισμού, σαν την αναφερόμενη στο άρθρο 3, στοιχείο στ, της Συνθήκης*.» Συνακόλουθα, η άρνηση προς ανταγωνιστή φαίνεται να συμπεριλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και την αξιολόγηση

⁷⁴ Συνεκδικασθείσες αποφάσεις 6/73 και 7/73 Commercial Solvents κατά Επιτροπής, ημερομηνίας 6/3/1974 (Συλλογή τόμος 1974, σ. 113).

⁷⁵ Υπόθεση 27/76 United Brands Company και United Brands Continentaal BV κατά Επιτροπής ημερομηνίας 14/2/78.

της αναγκαιότητας (*indispensability*) για την υπηρεσία ή το προϊόν της άρνησης.⁷⁶ Με άλλα λόγια εξετάζεται κατά πόσο το εν λόγω προϊόν ή υπηρεσία είναι αναγκαίο για τη δραστηριότητα της επιχείρησης και κατά πόσο η εταιρεία μπορεί να το προμηθευτεί από άλλη πηγή.⁷⁷ Όπως επισήμανε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην υπόθεση *United Brands*⁷⁸, «η UBC κατέλαβε προνομιούχο θέση, καθιστώντας την μπανάνα *Chiquita* το πρώτο σήμα μπανάνας στην οικεία αγορά με αποτέλεσμα ο διανομέας να μη μπορεί να αποφύγει τη διάθεσή της στον καταναλωτή.»

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι τα υπό κρίση προϊόντα που εμπορεύεται η LANITHΣ (όπως είναι το προϊόν coca cola) αποτελούν προϊόντα καθιερωμένα στην αντίληψη των καταναλωτών (*must-stock products*), καθώς είναι αναγνωρισμένου σήματος και απολαμβάνουν φήμη τέτοια που η μη προσφορά τους από ένα κατάστημα όπως αυτό που διαθέτει η MICRO STORE δυνατόν να μείωνε τις επιλογές των καταναλωτών. Παρόλα αυτά στην προκειμένη περίπτωση τα προϊόντα τύπου coca (κανονική, diet και zero) δύναται να διατεθούν στην κυπριακή αγορά μέσω του παράλληλου εμπορίου. Επί τούτου, η Επιτροπή σημείωσε όσα καταγράφονται στις επιστολές της εταιρείας MICRO STORE που προσκόμισε κατά την προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης και φέρουν ημερομηνίες 13/11/2013 και 2/2/2015, όπου υποδείχθηκε ότι τα εν λόγω προϊόντα καθώς και τα προϊόντα {...} τα προμηθεύονταν τόσο πριν την έναρξη των συνομιλιών της όσο και μετά από την άρνηση της LANITHΣ για συνεργασία, χονδρικώς από εταιρεία που εισάγει προϊόντα μέσω του λεγόμενου «παράλληλου εμπορίου».

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ενδεχομένως αυτός ήταν και ο λόγος που η εταιρεία MICRO STORES δεν φαίνεται να ήταν και τόσο επίμονη για την ενδεχόμενη συνεργασία με την εταιρεία LANITHΣ για τα συγκεκριμένα προϊόντα και ακολούθως, απέρριψε τους όρους που προτάθηκαν για αυτά από την LANITHΣ για μια πιθανή συνεργασία.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή έκρινε προκαταρκτικά ότι η μη αποδοχή συνεργασίας από μέρους της εταιρείας LANITHΣ κατά ή περί το 2013, δεν μπορεί να λεχθεί ότι περιόριζε τον ανταγωνισμό προς ζημιά των καταναλωτών, αφού όπως η ίδια η εταιρεία MICRO STORE αναφέρει, προμηθεύεται τα προϊόντα {...} από

---

⁷⁶ Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις του Δικαστηρίου 6 και 7/73, *IstitutoChemioterapicoItaliano .p.A. και Commercial Solvents Corporation* κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, [1974], Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1974 σελίδα 00223.Υπόθεση C-311/84, *Centre Belge d'Etudes de Marché Télémarketing (CBEM) SA v Compagnie Luxembourgeoise de Télédiffusion SA and Information Publicité Benelux SA* [1985] ECR 3261, [1986] 2 CMLR 558.

⁷⁷ Βλέπε απόφαση Oscar Bronner.

⁷⁸ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκού δικαστηρίου *United Brands* κατά Επιτροπής αρ.27/76 §93.

χονδρέμπορο που τα εισάγει στην Κύπρο μέσω του παράλληλου εμπορίου, με καλύτερες εκπτώσεις από αυτές που της πρόσφερε η εταιρεία LANITHΣ.⁷⁹

Σε ότι αφορά τους όρους συνεργασίας που προτάθηκε στην εταιρεία MICRO STORE κατά ή περί το 2014, η Επιτροπή κρίνει προκαταρκτικά ότι αυτοί ήταν παρόμοιοι με αυτούς που απολάμβαναν οι υπόλοιποι πελάτες της LANITHΣ οι οποίοι ανήκουν στην ίδια με αυτή κατηγορία “Local & Traditional”.

Θέσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας επί των προκαταρκτικών θέσεων της Επιτροπής

Η εταιρεία MICRO STORES στις θέσεις της ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2015 διαφώνησε με τα προκαταρκτικά συμπεράσματά της Επιτροπής, περί της μη κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει η εταιρεία LANITHΣ στην υποαγορά του αεριούχου ποτού τύπου cola και της μη στοιχειοθέτησης παράβασης του άρθρου 6(1) (β) του Νόμου.

Ειδικότερα, η εταιρεία MICRO STORES κάλεσε την Επιτροπή να ζητήσει τις συμφωνίες εμπορικής συνεργασίας που υπογράφει κάθε χρόνο η Εταιρεία LANITHΣ με υπεραγορές και εταιρείες του μεγέθους της MICRO STORES, ώστε να διαπιστώσει ότι η έκπτωση που παραχωρεί η εν λόγω εταιρεία στο γάλα κυμαίνεται από {...} – {...}% και σε πάρα πολλές περιπτώσεις παραχωρεί μέχρι και {...} ημέρες πίστωση. Σε αντίθεση η συμφωνία που προτάθηκε από μέρους της εταιρείας LANITHΣ αναφέρονταν σε {...} έκπτωση. Σύμφωνα με την εταιρεία MICRO STORES για να μπορεί να λειτουργήσει μέσα σε πλαίσια θεμιτού ανταγωνισμού, πρέπει να «ζημιώνει» {...}% στο γάλα ώστε να μπορεί να ανταγωνιστεί «επί ίσης όροις τις ανταγωνιστικές υπεραγορές».

Όσον αφορά τα αναψυκτικά {...}, η εταιρεία δήλωσε ότι «μπορεί (η εταιρεία LANITHΣ) να μην καταχράζεται όπως αναφέρετε δεσπόζουσα της θέσης, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι τα ίδια ακριβώς προϊόντα τα αγοράζουμε σήμερα από {...} και {...}, εξασφαλίζοντας μέχρι και {...} και η εταιρεία Α/φι Λανίτη μας πρόσφερε {...}% και τονίζουμε ξανά ότι αγοράζουμε αυτά τα προϊόντα με ένα πίστωση, ενώ η εταιρεία Α/φι LANITH τοις μετρητοίς.», με αποτέλεσμα να ανταγωνιστεί μέσα σε πλαίσια θεμιτού ανταγωνιστού καθότι οι αλυσίδες υπεραγορών του δικού της μεγέθους λαμβάνουν έκπτωση της τάξης του {...}%.

⁷⁹ Σχετική είναι η απόφαση της Επιτροπής με αριθμό 39/2012: Καταγγελία της εταιρεία Golden Telemedia εναντίον της ΑΤΗΚ.

Επίσης, η εταιρεία MICRO STORES, εξέφρασε τη θέση ότι η Επιτροπή πρέπει να κατοχυρώνει το ελεύθερο εμπόριο, ούτως ώστε όλες οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου να εργάζονται μέσα σε πλαίσια θεμιτού και όχι αθέμιτου ανταγωνισμού.

Όσον αφορά τη θέση της εταιρείας LANITHΣ ότι η εταιρεία MICRO STORES είναι εταιρεία υψηλού κινδύνου, η εταιρεία MICRO STORES χαρακτήρισε αυτούς ως «γελοίους», διότι αν μια εταιρεία είναι εταιρεία υψηλού κινδύνου, ο πωλητής και στην προκειμένη περίπτωση η εταιρεία LANITH θα μπορούσε να την προμηθεύει με προπληρωμή, με μετρητά, με τραπεζική επιταγή χωρίς να εκτίθεται σε οποιοδήποτε κίνδυνο, παραχωρώντας όμως μεγαλύτερη έκπτωση και παροχές, κάτι το οποίο στη δική της περίπτωση συμβαίνει το αντίθετο.

Αξιολόγηση της Επιτροπής

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει τα όσα απορρέουν από τις αποφάσεις της⁸⁰ και της νομολογίας εν γένει, ότι δηλαδή κατά την αξιολόγηση της συμπεριφοράς μιας δεσπόμενης επιχείρησης για να διαπιστωθεί εάν και κατά πόσο συντρέχει καταχρηστική συμπεριφορά, κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(β) του Νόμου, λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται διάφορα κριτήρια μεταξύ των οποίων, αυτή καθαυτή η συμπεριφορά της επιχείρησης, η ύπαρξη ή μη αντικειμενικής δικαιολόγησης, το στοιχείο του απαραίτητου της εισροής για τον πελάτη της δεσπόμενης επιχείρησης, ο περιορισμός του ανταγωνισμού προς ζημιά των καταναλωτών.

Όσον αφορά την συμπεριφορά της εταιρείας LANITHΣ, στην αγορά του φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος, στο πλαίσιο της έρευνας της παρούσας υπόθεσης διερευνήθηκε η πιθανότητα κατοχής δεσπόμενης θέσης στην εν λόγω αγορά και η Επιτροπή, διαπίστωσε ότι η εταιρεία LANITHΣ δεν κατέχει δεσπόμενα θέση στην αγορά του φρέσκου παστεριωμένου αγελαδινού γάλακτος, εφόσον δεν κατέχει τέτοιο μερίδιο αγοράς που να της δίνει τη δυνατότητα να συμπεριφερθεί με τρόπο ανεξάρτητο από τους ανταγωνιστές της ή / και να παρακωλύσει με οποιοδήποτε τρόπο τον ανταγωνισμό. Συνακόλουθα, δεν πληρείται το ουσιαστικό κριτήριο της κατοχής δεσπόμενης θέσης ώστε να εξεταστεί η συμπεριφορά της LANITHΣ ήτοι η ενδεχόμενη άρνηση προμήθειας ή/και αθέμιτων τιμών ή/και όρων συναλλαγής. Ως εκ τούτου, όλοι οι ισχυρισμοί και οι θέσεις της MICRO STORES ως εκφράστηκαν στην επιστολή της ημερομηνίας 13/7/2015 αναφορικά με τη

---

⁸⁰ Απόφαση ΕΠΑ 39/2012: Καταγγελία της εταιρείας Golden Telemedia Ltd εναντίον της ΑΤΗΚ για άρνηση παροχής υπηρεσιών αναφορικά με κλήσεις υπεραξίας (900) για χρήστες so-easy (αφ. φακ. 11.17.007.20).

συμπεριφορά της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ στην αγορά του φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος δεν μπορούν να τύχουν περεταίρω αξιολόγησης καθότι δεν πληρείται το συστατικό στοιχείο της κατοχής δεσπόζουσας θέσης ως το άρθρο 6 του Νόμου ρητά προνοεί.

Σε ότι αφορά τις θέσεις της εταιρείας MICRO STORES αναφορικά με τα αναψυκτικά Coca Cola και την πιστοληπτική ικανότητα της εταιρείας, η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο της έρευνας που διεξήχθη διερευνήθηκε η εκπτώτικη πολιτική της εταιρείας καθώς και οι πιστώσεις που παραχωρούνται σε νέους υφιστάμενους πελάτες της εταιρείας και ως προς τούτο υπογραμμίζεται ότι τα πλαίσια της έρευνας είχαν ζητηθεί και αξιολογηθεί σχετικά συμβόλαια. Από την έρευνα που διεξήχθη διαφάνηκε ότι οι όροι αυτοί ήταν παρόμοιοι με αυτούς που απολάμβαναν οι υπόλοιποι πελάτες της ΛΑΝΙΤΗΣ, οι οποίοι ανήκουν στην ίδια με την MICRO STORES κατηγορία “Local & Traditional. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω σε τρεις νέους πελάτες της κατηγορίας των “Local & Traditional”, στην οποία κατατάσσεται σύμφωνα με την εν λόγω εταιρεία και η MICRO STORES, δόθηκαν εκπτώσεις που κυμαίνονταν {...}% και όχι {...}% ως ισχυρίστηκε η εταιρεία MICRO STORES στην επιστολή της ημερομηνίας 13/7/2015.

Πέραν όμως των πιο πάνω, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα προϊόντα τύπου coca (κανονική, diet και zero) δύνανται να διατεθούν στην κυπριακή αγορά μέσω του παράλληλου εμπορίου. Ως η ίδια η MICROSTORE αναφέρει στις επιστολές της με ημερομηνίες 13/11/2013 και 2/2/2015, υπέδειξε ότι τα εν λόγω προϊόντα καθώς και τα προϊόντα {...} τα προμηθευόταν τόσο πριν την έναρξη των συνομιλιών της όσο και μετά από την άρνηση της ΛΑΝΙΤΗΣ για συνεργασία, χονδρικώς από εταιρεία που εισάγει προϊόντα μέσω του λεγόμενου «παράλληλου εμπορίου». Επιπρόσθετα, στην επιστολή της ημερομηνίας 13/7/2015 ανέφερε ότι αγοράζει τα εν λόγω προϊόντα και μέσω μεταπωλητή της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ.

Επί τούτου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η Ισπανική Αρχή Ανταγωνισμού με δύο αποφάσεις της, ήτοι την Laboratorios Farmaceuticos⁸¹ και Distribuciones Farmaceuticas⁸², με τις οποίες έκρινε ότι οι εταιρείες δεν καταχράστηκαν τη δεσπόζουσα θέση που είχαν στην σχετική αγορά προϊόντα καθότι η καταγγέλλουσα εταιρεία DIFAR, μπορούσε να προμηθευτεί τα εν λόγω προϊόντα από άλλη πηγή.

---

⁸¹Dec: R488/01 Laboratorios Farmaceuticos 5/12/2001.

⁸²Dec: R506/01 Distribuciones Farmaceuticas, 19/2/2004.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή, στη βάση των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων, ομόφωνα αποφασίζει ότι η μη αποδοχή συνεργασίας από μέρους της εταιρείας ΛΑΝΙΤΗΣ κατά ή περί το 2013, δεν μπορεί να λεχθεί ότι περιόριζε τον ανταγωνισμό προς ζημιά των καταναλωτών, αφού όπως η ίδια η εταιρεία MICROSTORE αναφέρει, προμηθεύεται τα προϊόντα Coca-Cola από χονδρέμπορο που τα εισάγει στην Κύπρο μέσω του παράλληλου εμπορίου, με καλύτερες εκπτώσεις από αυτές που της πρόσφερε η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ.⁸³

Συνακόλουθα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει ότι οι θέσεις της MICRO STORES δεν διαφοροποιούν ούτε αναιρούν τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής. Εν προκειμένω και στη βάση των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα ότι η εταιρεία ΛΑΝΙΤΗΣ δεν καταχράστηκε τη δεσπόζουσα θέση που κατέχει στην υποαγορά του αεριούχου ποτού τύπου cola και συνεπώς, δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1) (β) του Νόμου.

ΛΟΥΚΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

---

⁸³ Σχετική είναι η απόφαση της Επιτροπής με αριθμό 39/2012: Καταγγελία της εταιρεία Golden Telemedia εναντίον της ΑΤΗΚ.